Afrika GRUPPERNA

ÅRSRAPPORT 2022

Afrikagruppernas årsrapport 2022

Verksamhetsåret 1 januari 2022 – 31 december 2022
Organisationsnummer 802007-2446

Omslagsbild: Det informella bostadsområdet Katutura utanför Windhoek, Namibia. Foto: Sofia Wallgren

Innehållsförteckning

Ordförande och Generalsekreterare har ordet	**5**
Verksamhetsberättelse	**6-43**
Förvaltningsberättelse	**44-63**
Flerårsöversikt i korthet	**54**
Resultaträkning	**55**
Balansräkning	**56**
Noter	**57**
Styrelsens underskrifter	**64**
Revisionsberättelse	**65-67**

Nancy uppträder med "Ti/Namsaro" - *My love, respect and be good to me* på Namibian Lesbian Festival i Windhoek 2022, arrangerad av Women's Leadership Centre. Foto: Lana Bors

ORDFÖRANDE & GENERALSEKRETERARE HAR ORDET

Afrikagrupperna och världen har haft ett utmanande 2022. Rysslands invasionskrig i Ukraina var ett hårt slag för alla människor som drabbas och skapade politisk och ekonomisk instabilitet globalt. I vårt närområde ställdes mycket av stödet till civilsamhället om, för att riktas till hjälp för människor på flykt.

Rädda biståndet

Regeringen ställde om biståndet, tog av de resurser som avtalats till andra insatser och gjorde så kallade avräkningar av biståndet. Alla organisationer med stöd från Sida, inklusive Afrikagrupperna, fick neddragningar under året. Detta innebar osäkerhet, inställda insatser och merarbete. Genom samverkan i nätverket Concord ställde Afrikagrupperna krav på regeringen att #räddabiståndet då behov för nationella insatser inte ska ske med medel för internationellt bistånd. Det är fel att ställa två utsatta grupper mot varandra. Mycket arbete lades ner på mobilisering, för att visa på hur stora behoven var av bistånd just nu, efter pandemin och på grund av kriget i Ukraina.

Kriget orsakade att flera länder drabbades av akut matbrist då viktiga importflöden av majs och vete stängdes ned. Samtidigt blev energifattigdomen en realitet i de länder i södra Afrika där Afrikagrupperna verkar, då överenskommelser om export av energi också ströp tillgången globalt. I en tid då världen skulle växla upp och komma tillbaka efter pandemin drabbades alltså de redan mest utsatta för nya svåra utmaningar. I Sydafrika infördes elransonering, så kallad "load shedding", i flera timmar varje dag. Detsamma skedde i Zimbabwe där den redan väldigt svaga infrastrukturen blev ännu sämre med brist på el och mycket begränsade möjligheter till internet för befolkningen. I norra Moçambique fick den dödliga konflikten ännu starkare fäste och befolkningen drabbades av såväl våld, terrordåd, översvämningar och cykloner under året.

Allvarliga konsekvenser av nedskärningarna

Efter höstens regeringsskifte i Sverige aviserades ännu fler neddragningar och omprioriteringar av svenskt bistånd. 2022 var första året med programfinansiering för hela verksamheten och Afrikagrupperna fick under slutet av 2022 besked att nästan hela stödet för information- och kommunikationsinsatser kraftigt skärs ner för att sedan helt dras in. För utvecklingssamarbetet skärs 10% av finansieringen ned från och med 2023.
I dessa tider blir medlemmars och givares stöd avgörande för att organisationen ska kunna fortsätta det livsviktiga arbetet för social rättvisa, solidaritet och jämlikhet. Det starka medlemsengagemanget under året gav kraft att fortsätta och ett exempel som är särskilt viktigt är en motion till årsmötet om påverkansarbete för Västsahara. Motionen stärkte samarbete mellan lokalgrupper och kansliet och som gav frukt i flera aktiviteter, såsom en ny informationsfolder, uppdaterad kravlista och extern samverkan.

Under förra årets Bokmässa som hade Sydafrikatema bidrog Afrikagrupperna med flera seminarier och hade äntligen möjlighet att välkomna 2021 års Per Anger-pristagare Sibusiso Zikode till Sverige för möten med aktivister, ministrar och medlemmar. Poesikollektivet Hear My Voice gästade också Göteborg och Stockholm och Afrikagrupperna hade förmånen att genom ett delat värdskap för kollektivet ta del av deras energi och aktivism kring könsbaserat våld, och kunde genom samverkan stötta modiga aktivister som använder konsten som förändringsgrepp.

Vi är så tacksamma att så många medlemmar och engagerade givare, följare och en bred allmänhet har stått upp för solidaritet och demokrati i dessa mycket utmanande tider. Idag är engagemanget den starkaste motkraften till krympande demokratiskt utrymme och konservativa politiska vindar. Kampen fortsätter!

Solidariska hälsningar,

Louise Lindfors, Generalsekreterare
Jenny Mark Ketter, Ordförande

Jenny Mark Ketter
Ordförande

Louise Lindfors
Generalsekreterare

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Afrikagrupperna är en feministisk solidaritetsorganisation och vår vision är en rättvis värld. Afrikagrupperna agerar i solidaritet med de människor som kämpar mot fattigdom och orättvisor genom att belysa och sträva efter att förändra orsakerna till ojämlikhet i det globala ekonomiska systemet. I detta arbete är Afrikagruppernas partnerorganisationer viktiga aktörer. Afrikagrupperna är en ideell, partipolitiskt och religiöst obunden medlemsorganisation med huvudkontor i Stockholm.

Organisationen har sitt ursprung i solidaritetsrörelsen i Sverige i slutet av 60-talet, både genom sitt stöd till befrielserörelserna i södra Afrika och genom att vara en stark kraft i kampen mot apartheid i Sydafrika. I dag är Afrikagrupperna framför allt verksamma i fem länder i södra Afrika: Angola, Moçambique, Namibia, Sydafrika och Zimbabwe. I dessa länder är resursfördelningen mycket ojämn, fattigdomen utbredd, och hiv-prevalensen är bland den högsta i världen. Civilsamhället står inför stora utmaningar och utrymmet för civilsamhällesorganisationers möjlighet att verka krymper i stora delar av världen, så också i södra Afrika. Afrikagrupperna stöttar även kampen för ett fritt Västsahara.

Tillsammans med partnerorganisationer i södra Afrika har Afrikagrupperna i snart 50 år arbetat för och i området. En lika viktig del av Afrikagruppernas verksamhet sker i Sverige genom insamling, information och påverkan. I Sverige bedriver Afrikagrupperna också ett politiskt påverkansarbete för ett erkännande av Västsahara som en självständig nation.

Belyser orsaken till fattigdom

Afrikagrupperna vill belysa orsaken till fattigdom och orättvis fördelning av makt och resurser snarare än att lindra symptomen. Av den anledningen arbetar inte Afrikagrupperna med välgörenhet utan med långsiktigt förändringsarbete. Solidaritet är Afrikagruppernas ledord i vår syn på samhället och i allt arbete vi utför.

Afrikagrupperna utgår från människors rätt till inflytande och att själva bestämma över sina liv samt att det är statens skyldighet att tillgodose denna rätt. Partnerskap och ömsesidig respekt i relationen mellan människor och organisationer är för oss ett grundläggande förhållningssätt, liksom jämställdhet samt hushållning med jordens resurser.

I Afrikagruppernas stadgar finns ändamålet med vår verksamhet beskriven:

"Afrikagrupperna arbetar för att belysa de globala orättvisorna och påverka de strukturer som skapar den skeva fördelningen av resurser och rättigheter. Afrikagrupperna arbetar i solidaritet och partnerskap, i södra Afrika och i Sverige, för att förändra dessa strukturer och skapa en rättvis värld. "

Allt arbete som Afrikagrupperna och våra partnerorganisationer genomför bidrar till detta ändamål.

Rättighetsperspektiv och ökad jämställdhet

Samtliga av de partnerorganisationer som Afrikagrupperna stödjer (2022 gav vi finansiellt stöd till 25 organisationer, nätverk eller rörelser) är verksamma inom ett eller flera av våra tematiska områden. I valen av samarbeten är vi noga med att partnerorganisationens arbete ska ha ett rättighetsperspektiv, bidra till ökad jämlikhet och jämställdhet samt att de ska ha en vilja och kapacitet att verka för förändring.

Målgrupper för våra partnerorganisationer är människor som lever i fattigdom, marginaliseras eller får sina rättigheter kränkta på annat sätt. Rättighetsperspektivet syftar till att ge människor kunskap och möjligheter att förändra sin situation och kräva sin rätt.

Afrikagruppernas arbete i södra Afrika är tydligt kopplat till insamlings-, informations- och påverkansarbete i Sverige. Beslut som fattas i Sverige, på EU-nivå och globalt påverkar människor i södra Afrika. Vi lever i ett globalt system som kräver förändring och engagemang i Sverige likväl som i EU eller södra Afrika. Afrikagruppernas verksamhet finansieras till största delen av medel från Sida där vi bidrar med en egeninsats på 10%. En del av vår verksamhet finansieras helt av egna insamlade medel.

Afrikagrupperna - en medlemsorganisation

Afrikagruppernas verksamhet styrs av dess medlemmar, medlemsorganisationer, årsmöte och styrelse.
Styrelsen har också ett verkställande utskott som är aktivt mellan styrelsemötena. Organisationens löpande arbete leds av en generalsekreterare utsedd av styrelsen. Ideellt arbete utförs på olika nivåer i organisationen, dels i form av förtroendevalda i styrelse, styrelseutskott och arbetsgrupper och dels i form av aktivism lokalt av våra medlemmar och lokalgrupper.

Medlemmarnas kunskap, engagemang och solidaritet är avgörande för Afrikagruppernas verksamhet och riktning. I slutet av 2022 hade Afrikagrupperna 2 343 medlemmar inklusive våra Afrikapartners (månadsgivare).

Afrikagruppern besökte DRC - en informell bosättning i Swakopmund, Namibia, i slutet av oktober 2022. Kvinnor i området har bildat en odlingsgrupp för att odla grödor för egen försörjning. På bilden visar en kvinna sin odling för Ntando Ndlovo, programhandläggare, Afrikagrupperna. Foto: Sofia Wallgren

Jorden är stor men vi ryms på samma bild. Vi arbetar för att minska det upplevda avståndet mellan Sverige och dem vi arbetar med och för. Foto: NASA Earth Observatory

VERKSAMHET & RESULTAT 2022

2022 var det första verksamhetsåret som styrdes av Afrikagruppernas strategi 2022–2026. Liksom i föregående strategi är det en rättvis fördelning av makt och rättvis fördelning av resurser som är det genomgripande temat för de mål vi satt upp för perioden. Allt arbete har en feministisk inriktning med fokus på stöd till organisationer, rörelser, mobilisering och deltagande för att tillsammans kräva och åstadkomma en förändring. Detta görs utifrån de åtta övergripande mål som Afrikagrupperna har satt upp för perioden.

ÖVERGRIPANDE MÅL 2022-2026

· **Bidra till starka, inkluderande och levande civilsamhällen**

· **Stödja kraven på demokratiskt ansvarstagande och öppenhet på lokal och global nivå**

· **Bidra till att olika grupper har suverän kontroll över sina resurser, i synnerhet kvinnor i lokalsamhällen**

· **Arbeta för en hållbar produktion och konsumtion av naturresurser, varor och tjänster**

· **Arbeta för miljö- och klimaträttvisa**

· **Bidra till jämlikhet och jämställdhet för alla genom en intersektionell analys gällande rättvisa och behov**

· **Bidra till en starkare rätt till kroppslig autonomi samt fullständig sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter**

· **Stödja byggandet av solidaritetsrörelser**

Förutsättningar
Under 2022 lättade restriktionerna efter pandemin vilket gjorde det möjligt för många organisationer att återuppta den verksamhet som legat nere. Både effekterna av pandemin och följderna av kriget i Ukraina är tydligt kännbara i samtliga av Afrikagruppernas samarbetsländer. Redan höga fattigdomsnivåer och hög arbetslöshet har gjort situationen svårare med ökade mat- och bränslepriser. Partnerorganisationer i samtliga länder vittnar också om en explosion av tonårsgraviditeter, könsbaserat våld och hiv-prevalens. I Sydafrika har 2022 präglats av en energikris som begränsat tillgången till el i hela landet, vilket också har påverkat möjligheten att arbeta effektivt i en digitaliserad värld.

I Moçambique och i Zimbabwe har det under året tagits fram lagförslag som kraftigt skulle begränsa civilsamhällesorganisationers möjlighet att bedriva sin verksamhet om de gick igenom. Detta tillsammans med ett generellt hårdnande klimat där hot mot organisationer och aktivister utgör en allvarlig fara för demokratin och för människors möjlighet att kräva sin rätt. Afrikagrupperna fortsätter att på olika sätt skapa utrymme för aktivister och organisationer och arbetar för en mer rättvis fördelning av makt och resurser.

Nedskärningar, inte bara i det svenska biståndet, har drabbat många organisationer hårt. Afrikagrupperna har dock lyckats upprätthålla de nivåer av stöd som vi hade planerat för, även om en hel del planerade aktiviteter fick skjutas upp eller ställas in.

Genom stöd till 25 organisationer, nätverk och rörelser samt arbete med insamling, påverkan och information i Sverige har Afrikagrupperna under 2022 verkat inom de övergripande målen. Ett axplock av arbetet och dess resultat presenteras i denna årsrapport.

SEXUELL & REPRODUKTIV HÄLSA & RÄTTIGHETER

Maktanalys och förståelsen av våld
I södra Afrika har partnerorganisationen JASS organiserat kvinnor och hbtqi-aktivister i Zimbabwe, Sydafrika och Malawi för att ta itu med ett gemensamt problem: strukturellt våld och dess många uttryck i aktivisternas liv. Under flera år har arbetet stöttat kvinnor i all sin mångfald att förstå att ojämlikheter - som begränsad tillgång till vatten eller elektricitet, ekonomisk osäkerhet, stigmatisering, och torka och översvämningar på grund av klimatförändringar – allt detta är våld.

Maktanalys är en viktig del i den feministiska deltagande aktionsforskning som dessa kvinnor och icke-binära använder för att utforska och dokumentera det strukturella våldet i deras liv. Den data som de samlar in utgör grunden för att planera och organisera gemensamma aktioner utifrån deras olika situationer. Detta är en viktig del av strategin att bygga en feministisk rörelse.

"Det som förtrycker oss är inte bara en person... Systemet är större än bara en person. Nu känner jag till 'patriarkat', 'kapitalism', 'kolonialism', 'kultur' och en rad saker som tillsammans förtrycker kvinnor i all sin mångfald. Jag vet också att det som förtrycker oss är osynligt och ser normalt ut."

– Zimbabwisk deltagare i JASS regionala sammankomst om strukturellt våld

Att äga sin berättelse
JASS Southern Africa fortsätter arbeta med processer för feministisk deltagande aktionsforskning, (så kallade FPAR-processer) för att stärka kvinnors röst, makt och ledarskap för att bredda traditionella uppfattningar om genusbaserat våld och utveckla långsiktiga lösningar för att stoppa våldet i alla dess former.

Zimbabwe
JASS skapar säkra platser för kvinnor genom 10 pågående feministiska cirklar. Dessa cirklar för samman kvinnor från olika bakgrunder för att bygga solidaritet och en gemensam grund för effektiv organisering. Bland dessa arbetar två grupper med att hantera våld mot hbtqi+ personer och sexarbetare. Bland annat utvecklar de säkerhetsmekanismer för att trygga och garantera sin kollektiva säkerhet.

"Sedan min erfarenhet med JASS förra året har jag nu makten att äga min egen berättelse och min identitet. Jag är inte längre rädd för att säga att jag är en sexarbetare, och jag är bisexuell, jag lever med hiv, jag är mamma till en vacker dotter, och jag har många andra identiteter och det är okej. Jag har lärt mig att det finns ett problem med en enda berättelse, som berättas från en vinkel. Jag har mina berättelser och det har alla också, och de kan inte berättas på rätt sätt av en annan person. Jag äger min berättelse."
– Deltagare från workshop med JASS

De andra cirklarna består av kvinnliga markförsvarare som kämpar mot utvinningsprojekt och dess skadliga effekter både på deras mark och deras liv. Utbildningstillfällena hjälper olika kvinnor att utveckla sina färdigheter och självförtroende för att hävda sin agenda, berätta sina egna berättelser och utforska den maktdynamik som skapar splittring, konflikt och minskar deras möjlighet att kollektivt organisera sig mot till exempel gruvföretag.

JASS Southern Africa teamet beökser Lebo Basadi Foundation i Vaal, Sydafrika Foto: JASS

Det genusbaserade våldet

Genusbaserat våld (GBV) tar sig olika uttryck. Det kan vara fysiskt och/eller sexuellt, det kan handla om tvångsäktenskap, ekonomiskt våld eller en rad andra former av våld och diskriminering som påverkar friheten och möjligheten till självbestämmande bland flickor, kvinnor och icke-binära. Det personliga är politiskt – vi måste undersöka den ekonomiska, politiska, sociala och kulturella dynamiken som direkt påverkar kvinnor i all sin mångfald för att fullt ut förstå och avslöja det genusbaserade våldets mångfacetterade natur.

"Strukturellt våld är det våld som är dolt i lagar och kulturer så att det verkar naturligt och normalt, samtidigt som det skadar andra grupper och missgynnar dem."
– Aktivist, Zimbabwe

Sydafrika

Lebo Basadi Foundation, ett transitboende för offer för sexuellt våld, hatbrott och genusbaserat våld, arbetar med att skapa säkra platser för lesbiska och queerpersoner som har skadats av sina familjer eller samhället och inte har någonstans att bo. Aktivisternas säkerhet och trygghet är kärnan i stiftelsens arbete. JASS stödjer Lebo Basadis arbete genom "solidarity resourcing" som hjälper stiftelsen att fortsätta arbetet med att tillhandahålla trygga rum för dem som utsatts för våld. Stödet är ett exempel på JASS arbete med att ta itu med strukturellt våld genom att stärka och utveckla utrymmen och platser för kvinnor och queerpersoner där de befinner sig och nära deras kamp.

UNDE:s arbete mot genusbaserat våld

Hemmet borde vara en säker plats för flickor. I Moçambique startade vår partnerorganisation UNDE under året ett initiativ på en skola i utkanten av Maputo med syftet att stötta flickor som utsatts för sexuellt våld. Ämnet inkluderades i föreläsningar om sexuella trakasserier, sexuellt utnyttjande och andra former av maktmissbruk i skolan. I samband med dessa föreläsningar kom det fram många berättelser från flickor som utsatts för sexuellt våld av sina släktingar. Ett av de värsta fallen handlar om Maria (som egentligen heter något annat).

Marias berättelse
Maria är 14 år, hon bor i Mahotas och går för närvarande i årskurs 7 på skolan Acordos de Roma. Hon föddes i Gaza-provinsen men flyttade till sin farbror i Maputo när hennes föräldrar dog. Farbrodern var orolig för hennes utsatthet och beslutade att hon skulle bo hos honom. Maria berättar att allt var bra under de första två åren.

Hennes farbror tog hand om henne som en dotter. Allt förändrades när farbroderns fru lämnade honom, och Maria blev ensam i huset tillsammans med honom. Hon berättar att han kom till hennes rum en kväll och drog undan täcket, när hon vaknade undrade hon vad han gjorde där. Han sa att han bara ville sova hos henne en gång eftersom hans fru hade lämnat honom. Hon säger att hon trodde det var normalt, så pass att hon gjorde plats åt honom så han kunde krypa ner till henne. Men detta upprepades kväll efter kväll, tills en kväll då han våldtog Maria och hotade henne genom att säga att om hon berättade för någon om vad som hänt så skulle han bli arresterad och hon skulle bli ensam utan någon som kunde ta hand om henne. Hon berättar att hon blev rädd och gav efter för hotet och övergreppen fortsatte. *"Jag var hans fru varje natt"*, säger Maria. Maria deltog på en av UNDE:s föreläsningar, som handlade om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, och efteråt pratade hon med aktivisten om smärtan hon kände i underlivet och att hon hade illaluktande flytningar. Aktivisten ställde några följdfrågor för att förstå varför. En av frågorna var om hon var sexuellt aktiv. Maria började gråta och sa ja, men utan hennes samtycke. Aktivisten hänvisade Maria till UNDE:s psykolog som följde med henne till sjukhuset. Där undersöktes hon och de kunde konstatera att hon blivit våldtagen och fått gonorré.

Efter detta anmälde UNDE och skolan fallet till polisen. Marias farbror åtalas nu för övergrepp mot minderåriga. Han är häktad i väntan på rättegång. Maria har flyttat till sin mormor och behandlas för sin infektion. UNDE fortsätter att ge psykologiskt stöd så att hon kan komma över traumat och gå vidare för att uppfylla sina drömmar.

"Hur kan vi skydda en flicka från den som lovade att skydda henne?"

Haidate Adamo Bacar, UNDE Foto: Mitra Mäki

Det femte partnermötet om feminism och SRHR
Under två dagar i oktober samlades Afrikagrupperna och partnerorganisationer utanför Maputo i Moçambique för att strategiskt reflektera över våra årliga sammankomster om feminism och SRHR. Temat var *"Looking back and forward on our SRHR journey. How to navigate differently in a shrinking and conflict-ridden context?"*

Deltagarna kom från Moçambique, Namibia, Sydafrika, Zimbabwe, Malawi och Sverige. Medverkande partnerorganisationer var AMODEFA, UNDE, Rural Women's Assembly, La Via Campesina, Just Associates (JASS) och Positive Vibes. Tyvärr fick Ondjango Feminista från Angola lov att ställa in i sista stund på grund av pilotstrejk.

Det framkom tydligt att partnerorganisationerna ser många möjligheter och synergier uppstå ur dessa möten och att de bidrar till lärande och utbyten. I Moçambique till exempel, jobbar AMODEFA och UNDE tillsammans för att främja implementeringen av lagstiftningen om bland annat tvångsäktenskap. De feministiska verktygen har i hög grad stärkt organisationerna i deras arbete med att problematisera frågor och förstå maktens dynamik.

Flera av deltagarna beskriver de feministiska plattformarna som ett uppvaknande för deras organisationer. Det finns dock fortfarande mycket kvar att göra. Det finns till exempel ett behov av att hitta sätt för att hålla kontakten och kontinuerligt dela med sig av det arbete som görs mellan mötena. Det finns också ett behov av att internalisera kunskaperna från mötena och skapa ett system för dokumentation så att kunskapen inte går förlorad. Det finns även ett stort behov av att känna till hur olika grupper av motståndare arbetar och organiserar sig för att kunna skapa en motrörelse för dessa rättigheter.

Generellt är information om SRHR, särskilt om och för hbtqi-personer, mycket bristfällig i samhällena. Deltagarna ville gärna skapa motsvarigheter till dessa regionala plattformar på lokal nivå. På mötet diskuterades nya möjliga sätt att mötas på så som praktiska lärandebesök mellan partner, att möta kvinnor där de befinner sig, tematiska plattformar per kvartal ledda av partnerorganisationer, och ett delat värdskap mellan partner och Afrikagrupperna för de gemensamma plattformarna. Alla är eniga om att det är viktigt att dessa plattformar fortsätter eftersom de bygger kapacitet för feminism, för och med feminister och aktivister.

WLC- Lesbisk festival
För femte året i rad anordnade Women's Leadership Centre (WLC) i november en veckolång lesbisk festival i Windhoek, Namibia. Årets tema var "Love, Autonomy, Freedom". Festivalen avslutades med en kväll fylld av dans, poesi, musik och olika typer av uppträdanden.

Genom att använda kraften i konstnärlig kreativitet som verktyg både för att beskriva lesbiska kvinnors verklighet över hela kontinenten, och som ett redskap för helande, fylldes festivalens veckolånga program av presentationer och paneldiskussioner, yoga, self-care, mindfulness och rörelsepass.

Lesbiska kvinnor från sex regioner i Namibia samlades i Windhoek för att bygga vänskap och solidaritet och samtidigt ta sig an det offentliga rummet för att dela sina verkligheter och erfarenheter genom konst och uppträdanden. Förberedelserna startade redan före festivalen med lokala workshops och offentliga föreställningar i regionerna.

"Det är så här vi bygger den feministiska lesbiska rörelsen i Namibia, genom att ta unga lesbiska ur sin isolering så att de kan bygga gemenskap med varandra på lokal och nationell nivå och stå tillsammans för att hävda sitt utrymme och sina rättigheter", säger Irene// Garoës från WLCs Lesbian Empowerment Programme.

Årets festival hade internationella deltagare från Sydafrika, Angola, Botswana, Moçambique, Zambia, Eswatini och Lesotho. De var där för att inspireras av hur de namibiska organisationerna mobiliserar lesbiska ungdomar med hjälp av konstnärliga uttryck.

Den namibiska festivalen utmanar och ifrågasätter den djupt rotade homofobin som fortfarande dominerar i Namibia. Lesbiska upplever diskriminering, våld, hat, demonisering och social exkludering i familjen, samhället, skolan, sjukvården och kyrkan.

"Som lesbiska kvinnor i det här landet vill vi att våra rättigheter att själva välja vem vi älskar och vill bilda familj med ska erkännas, det vill säga rätten att gifta sig, att adoptera barn och få tillgång till assisterad befruktning samt vår rätt till värdighet och respekt i kontakt med skola, sjukvård, polis och tillgång till bostäder och sysselsättning", **säger Irene //Garoës**

Dezza uppträder med "Nami ge a sa Nam" - *Your love is your love* på Namibian Lesbian Festival i Windhoek, arrangerad av Women's Leadership Centre. Foto: Lana Bors

NATURRESURSER, KLIMATRÄTTVISA OCH MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Rätten att säga nej
En viktig fråga för många av Afrikagruppernas partnerorganisationer är lokalsamhällens rätt att bli konsulterade på ett meningsfullt sätt och ha möjligheten att säga nej till etableringen av oansvariga utvinningsprojekt. Under parollen "The right to say NO" kämpar miljö- och människorättsförsvarare mot företag som orsakar miljöförstöring utan att de som lever i de drabbade områdena gett sitt samtycke.

Stor seger för lokalsamhällen mot fossilbolag
Lokala samhällen som stöttats av bland annat groundWork har drivit en juridisk process för att stoppa petroleumbolaget Shell från att genomföra seismiska undersökningar för att prospektera olja och gas utanför Sydafrikas sydöstra kust i regionen Wild Coast i provinsen Eastern Cape. I september kom domen som var en enorm seger för de lokala samhällena och för miljön. Beslutet att ge Shell rätt att genomföra seismiska undersökningar upphävdes.

Tillståndet att genomföra seismiska undersökningar gavs redan 2014 av departementet för mineralresurser och energi men då till Impact Africa som senare överfördes till Shell och förnyades 2017 och 2021. I sin stämning hävdade dock civilsamhällesorganisationerna att beslutet var olagligt på flera grunder. De menade att ingen konsultation förts med berörda samhällen och att samrådet med de traditionella ledarna var otillräckliga. Vidare hävdade de att myndigheterna inte övervägt den potentiella skadan för lokalinvånare som i stor utsträckning försörjer sig på fiske men även inverkan på deras kulturella och andliga rättigheter samt på olje- och gasutvinningens bidrag till klimatförändringarna. Slutligen, hänvisade dem till lagen om integrerad kustförvaltning och dess krav på att beakta hela samhällets intressen – inklusive fiskare och havets liv. De seismiska undersökningarna var tänkta att genomföras på en yta omfattande flera tusen kvadratkilometer och bedömdes ha förödande konsekvenser på den marina biologiska mångfalden.

Domstolen gav lokalinvånarna rätt och landade i att Shell inte på något trovärdigt sätt redovisat hur den seismiska undersökningen skulle förbättra den lokala socioekonomiska situationen då det saknades förklaring till hur jobb var tänkt att skapas och ekonomin stimuleras.

En avgörande del i den fällande domen var kopplat till lokalsamhällens rätt att bli konsulterade som domen konstaterade brustit på flera sätt. Bland annat inkluderas inte alla berörda då informationen endast delades på engelska och afrikaans men inte på xhosa som är majoritetsspråket bland de berörda samhällena. Likaså hade projektinformation gjorts tillgänglig online men ett stort antal av befolkningen saknar tillgång till internet. Domen löd bland annat "...Uppifrån och ned-strategin där kungar eller monarker rådfrågades på grundval av att de talade för alla deras undersåtar hör till det förflutna som inte finner utrymme i en konstitutionell demokrati".

Den här segern visar hur viktig och kraftfull lokal organisering är och ger förnyat hopp om att människors liv och ekosystem är värdefulla och värda att skydda. Den visar också på vikten av att ha bindande lagstiftning för företag vad gäller mänskliga rättigheter och miljö. Förhoppningsvis blir det här ett prejudicerande fall som kan följas av fler liknande segrar.

Bild från en protest mot Shells seismiska undersökningar i Sydafrika Foto: groundWork

Även partnerorganisationen WoMin är en stark röst för rätten att säga nej och de stöttar de som gör motstånd mot etableringen av utvinningsindustrier i bland annat tre samhällen i Zimbabwe. Kvinnor från de olika samhällena har tagit fram lokala handlingsplaner för att öka medvetenheten och nå ut genom offentliga möten men också genom att använda konst och kultur.

De har också utsett ambassadörer i de olika samhällena som ytterligare kan stödja kampanjens budskap om rätten till meningsfull konsultation. Representanter från samhällena har även deltagit i en talkshow i nationell tv där de delat med sig av sina erfarenheter och diskuterat villkoren för kvinnor i gruvdrabbade områden. Syftet med showen var att informera allmänheten om rätten att säga nej och den roll som kvinnor spelar för att försvara sina rättigheter.

WoMin arbetar även med feministisk deltagande och aktionsforskning där kvinnor som drabbats av gruvdrift utforskar hur de förtrycks av extraktivismen och patriarkatet och identifierar sätt att försvara sina rättigheter på. Ett exempel på detta är de kvinnor i Hwange i Zimbabwe som samlat in data om de underjordiska bränder som uppstått i nedlagda kolgruvor i utkanten av deras samhälle. Deras rapport tvingade kolföretaget och regeringen att agera och en konsult har nu anlitats av företaget för att gå till botten med problemet och komma med rekommendationer på åtgärder som företaget och regeringen bör vidta.

Partnerorganisationer i Namibia protesterar mot landgrabbing

Ncumcara-samhället i nordöstra Namibia har medvetet bevarat och försvarat sina skogar under de senaste två decennierna då det varit hårt ansatt av olaglig inhägnad och olaglig ockupation. Samhället hotas av att deras mark olovligen tas och används av kommersiella boskapsuppfödare som avgränsar delar av marken för privat gräsodling. Ncumcara Community Forest, som står inför olagligt upprättade stängsel och olaglig ockupation, har begärt hjälp från Afrikagruppernas partnerorganisation Legal Assistance Centre (LAC) för att få bort de olagliga bosättarna och stängslen från den gemensamma skogen. Fler och fler stängsel uppförs, men det finns ingen kunskap om vilka de verkliga ägarna är då det endast finns anställda boskapsskötare på plats. Många träd fälls slumpmässigt för att användas som material för stängsel, utan att ta hänsyn till att skogen behöver skyddas. Detta ökar trycket på den känsliga miljön då frukt, träd och andra livsmedelsproducerande växter förstörs, vilket har stor inverkan på samhället som är starkt beroende av naturresurserna i skogen.

Det är också i det känsliga naturområdet i Kavango-regionen som det kanadensiska företaget ReconAfrica beviljades licenser av regeringarna i Namibia och Botswana, vilket gav dem cirka 35 000 km² eller 8,5 miljoner hektar, för att leta efter olja och gas. Petroleumavtalen med Namibia och Botswana ger ReconAfrica ensamrätt till en 25-årig produktionslicens. Företaget började redan 2021 med prospekteringsborrningar och seismiska undersökningar i Namibia och har sedan dess fått ett förlängningstillstånd för att genomföra en andra fas av en seismisk undersökning i regionen. Detta trots att ingen ny bedömning av konsekvenserna för miljön har gjorts.

LAC har med juridiska medel under lång tid hjälpt samhällena att försvara sina naturresurser. De har skriftligen invänt mot ReconAfricas förlängning av tillståndet och på uppdrag av medlemmarna i Ncumcara Community Forest, som skulle ha gett sitt samtycke till alla ändringar, hjälpte LAC till med att utarbeta en ansökan om brådskande förbud i väntan på en omprövning av tillståndet. Tyvärr avslogs ansökan i högsta domstol i juli 2022 och samhällena som protesterat i Kavango är nu skyldiga att betala upp till 40 000 kr i statliga och andra juridiska avgifter. Även om fallet väckt uppmärksamhet och ökat medvetenheten i Namibia och globalt om de kränkningar av de mänskliga rättigheterna som ReconAfrica står för, har samhället som drivit ärendet lämnats skyldiga att stå för de höga rättegångskostnaderna.

LAC och WLC ingår båda i den internationella rörelsen ReConOut som protesterar mot exploateringen och rörelsen driver nu på för att få regeringen att avstå från de juridiska kostnader som debiterats de Kavango-samhällen som överklagat ReconAfricas tillstånd för ytterligare borrning på deras marker. Kavango-samhällena måste ges rätten att försvara sig och bör inte tystas med betungande kostnader.

Fortsätter att kämpa för mänskliga rättigheter

Det har skett en generell ökning av kränkningar av de mänskliga rättigheterna i Namibia och LAC fortsätter att kämpa för rättvisa i samhället. LAC har arbetat med fall rörande polisbrutalitet och medicinsk försummelse som skett under 2022 och har vunnit åtta fall där familjer fått ersättning av staten. Utan LAC:s stöd skulle offrens familjer inte bli hörda och inte heller få någon ersättning. Ersättningen motsvarar förstås inte de kränkningar som offret har utsatts för eller ett förlorat liv, men genom LAC:s arbete så upprätthålls rättssystemet när lagar bryts av makthavare.

Bild: Protester mot ReconAfricas prospekteringar i Kavango-regionen
Foto: LAC

KLIMATRÄTTVISA

COP27 och alternativa plattformar
Behovet av att minska våra utsläpp av växthusgaser är brådskande, men trots detta har människor fortsatt att förstöra miljön genom investeringar i fossila bränslen, utvinning, markförstöring, intensivt monojordbruk och föroreningar. I november 2022 ägde FN:s 27:e klimatkonferens (COP27) rum i Egypten med över 35 000 deltagare med huvudsyfte att formulera mål och lösningar för att hantera klimatkrisen.

WoMin var en av Afrikagruppernas partnerorganisationer som valde att inte delta i COP27. De skapade i stället alternativa plattformar för att utarbeta strategier för hur en ska hantera klimatkrisen och uppnå klimaträttvisa. Ett av skälen till att inte delta är att en upplever att organisationer som WoMin inte tas på allvar. Istället ges utrymme till lobbyister som förespråkar fossila bränslen och driver på för lösningar som i första hand är vinstbaserade snarare än miljö- eller människorättsbaserade. WoMin betonade att dessa forum inte tjänar deras samhällen. I solidaritet valde de att inte delta och istället arrangera den alternativa klimatkonferensen Women Climate Assembly som hölls i Nigeria. Forumet samlade många kvinnor som upplever effekterna av klimatkrisen från Guinea Conakry, Elfenbenskusten, Kamerun, Senegal, Mali, Burkina Faso, Sierra Leone, Liberia, Demokratiska republiken Kongo och Nigeria. Syftet var att stärka och förena kvinnors kamp mot destruktiva storskaliga projekt, att motstå falska lösningar på klimatkrisen och att erbjuda en kraftfull plattform för dem att föreslå och sätta fokus på de utvecklingslösningar som afrikanska kvinnor och deras samhällen behöver.

En annan alternativ plattform var den som rörelsen Rural Womens Assembly (RWA) ordnade på Constitution Hill i Johannesburg dit RWA-medlemmar från hela regionen anslöt. Under skuggevenemanget krävdes ett fullständigt genomförande av FN:s deklaration om rättigheterna för bönder och andra människor som arbetar på landsbygden.

Under de senaste åren har SADC-regionen upplevt en högre frekvens av extrema väderhändelser som cykloner och översvämningar följt av extrem torka. Många människor som drabbades av cyklonen Idai i SADC lever fortfarande i vad som var tänkt att vara tillfälliga läger och tält. De lever i extrem fattigdom och finner det praktiskt taget omöjligt att återuppbygga sina liv och skapa sig försörjningsmöjligheter. Mycket små ansträngningar görs för att ta itu med dessa klimatkatastrofers inverkan på livet för människor som är fattiga.

Sibongile, medlem i RWA från Eswatini, berättade om hur klimatförändringarna hade orsakat fattigdom i hennes samhälle och hur kvinnor inte längre kan bedriva jordbruk som tidigare. Hon berättade också om svårigheterna att lyfta dessa problem.

"Men det är svårt att ta upp frågan eftersom Eswatini inte är säkert för oss ... Vi kan inte ta upp våra problem fritt. Även om man försöker stärka kvinnor i Swaziland ses man som ett politiskt hot. Regeringen har blundat för våra problem som kvinnor. Det finns ingen budget för kvinnliga jordbrukare på landsbygden".

Under mötet i Johannesburg lyftes hur klimatkrisen i södra Afrika påverkar landsbygdsbefolkningens, särskilt kvinnors, liv och kvinnorna fick möjlighet att utveckla och uttrycka sina krav.

Även om Rural Womens Assembly arrangerade denna alternativa plattform hade de också möjlighet att tillsammans med La Via Campisina (LVC), genom nätverket Alliance for Food Sovereingty Africa (AFSA), delta med tre representanter under COP27.

Kvinnor skapar protestplakat vid en workshop på Women's Climate Assembly, som hölls i oktober förra året av WoMin.

Genom Alliance for Food Sovereignty Africa, olika feministiska skolor och Africa Climate Justice Collective (ACJC) fortsätter LVC, WoMin och RWA att arbeta med ekofeministiska perspektiv där klimatförändring, genusbaserat våld, naturresurser och matsuveränitet kopplas samman. De ser till att kvinnor finns representerade och att de har ledande positioner både inom rörelserna och i de lokala kamperna. Kvinnor är de mest utsatta och om lösningarna inte kommer från kvinnorna själva kommer det inte att bli någon förändring. Därför är det ekofeministiska perspektivet så viktigt.

ABDO

ABDO i Zimbabwe har under lång tid ett engagemang i Chakari-området och man har kunnat se ett ökat deltagande och stöd från samhällena för kvinnors utvecklingsprojekt. Exempel på projekt är de bybanker som initierats av Tashinga Women Action Centre (TWAC) där sammanlagt 1 700 kycklingar och foder har delats ut som stöd till kvinnor i Sanyati under första halvan av året. Centret har blivit ett nav dit grupperingar av kvinnor kommer för både praktiskt och ekonomiskt stöd för sina lokala initiativ.

På internationella kvinnodagen arrangerade TWAC ett evenemang på temat "Jämställdhetsintegrering och kvinnors egenmakt i samband med klimatförändringar och hantering av katastrofrisker". Evenemanget samlade minst 350 kvinnor och flickor och över 50 män och pojkar från området. Till evenemanget hade Zimbabwes kvinnominister, dr Sithembiso Nyoni, skrivit ett tal som lästes upp av en representant från departementet.

"Kvinnor har begränsad tillgång till och kontroll över resurser, miljövaror och miljötjänster, de har försumbart deltagande i beslutsfattandet och är inte delaktiga i fördelningen av miljöförvaltningens fördelar", löd en del av talet å kvinnoministerns vägnar.

SCHYSSTA ARBETSVILLKOR

Afrikagrupperna besökte LaRRI i Windhoek, Namibia, i slutet av oktober 2022. På bilden visar LaRRI's director Michael Akuupa det lokala kontoret för Hope Khoza, regional kommunikatör, Afrikagrupperna.
Foto: Sofia Wallgren

Partnerorganisationernas enträgna arbete för schyssta arbetsvillkor fortsätter

Den sydafrikanska organisationen ILRIG:s arbete med fackföreningen CSAAWU som organiserar lantarbetare inom vinsektorn har under året både involverat workshops inom aktionsforskning men också inom politisk medvetenhet och feminism. Fokus för folkbildningstillfällena har varit att förstå grundorsakerna till problemen med konflikter, rasism och könsförtryck, fördjupa progressiva värderingar, stärka deltagarna i vikten av självorganisering samt bygga enighet i kamper för att övervinna dessa problem. Tack vare kunskaperna från den politiska utbildningen som genomfördes av ILRIG var CSAAWU med och bidrog till att lätta på spänningarna när konflikter utbröt på Robertsons vingårdar. Det var arbetare födda i Sydafrika respektive Lesotho och Zimbabwe som drabbade samman i konkurrens om säsongsarbete. CSAAWU genomförde även en kampanj mot rasistiska leverantörer och arrangerade flera lunchprotester utanför sina arbetsplatser som ledde till att CSAAWU och Robertson Winery tecknade ett samförståndsavtal om behovet av att ta itu med rasism både på arbetsplatsen och i leverantörskedjan.

LaRRI i Namibia

Forskningsinstitutet LaRRI i Namibia lanserade en rapport om våld och trakasserier på arbetsplatsen och påbörjade även en process för att utveckla en manual som vänder sig till utbildare för att på så sätt nå ut med innehållet i rapporten. Utöver det har LaRRI tagit fram en rapport som kommer att användas i framtagandet av ett nationellt lagförslag gällande arbetsmiljö. Under 2022 bjöd LaRRI in de tre nationella fackförbunden, som alla närvarade, för att diskutera reformer av det sociala trygghetssystemet. Ett gemensamt positionspapper togs fram under mötet. Tillsammans med ett av de nationella fackförbunden spred LaRRI information om fackföreningarnas roll kopplat till det afrikanska frihandelsavtalet. Informationen har tagits fram genom ett av institutets forskningsprojekt.

SAMARBETEN

Afrikagrupperna arbetar både i nätverk och i samarbete med andra organisationer.

Vi är aktiva medlemmar i plattformen CONCORD Sverige, som granskar svensk och europeisk utrikespolitik, tillsammans med totalt 81 organisationer från det svenska civilsamhället. Afrikagrupperna var under 2022 aktiva inom fyra av CONCORD:s arbetsgrupper – jämställdhetsarbetsgruppen, arbetsgruppen för civic space, arbetsgruppen för företagande och mänskliga rättigheter (som lades ner i slutet av året) och gruppen kring klimat och biologisk mångfald. Vi är också aktiva medlemmar inom Swedwatch där vi också har nominerat styrelsens nuvarande ordförande och en suppleant samt leder valberedningens arbete. Genom Swedwatchs rapporter kan vi belysa olika frågor med svenska företagsintressen och de erfarenheter våra partnerorganisationer har av kränkningar mot mänskliga rättigheter och miljöförstöring.

Afrikagrupperna är också med i nätverk för generalsekreterare, programchefer och controllers från Sidas strategiska partnerorganisationer. Afrikagrupperna deltar även aktivt i nätverket Gender in Programming där organisationerna tittar närmare på och delar med sig av arbetssätt och metoder för att säkerställa och fördjupa jämställdhet och genusperspektiv i all programverksamhet.

Nätverket Makten över maten samlar småbrukar-, solidaritets-, miljö- och människorättsorganisationer och skapar opinion för matsuveränitet och rätten till egen produktion och konsumtion av mat.

Sedan 2019 är Afrikagrupperna medlemmar i det europeiska nätverket ZEN (Zimbabwe European Network) som samlar europeiska organisationer verksamma i Zimbabwe och 2020 blev Afrikagrupperna medlemmar i den globala kampanjen Global Campaign to Reclaim Peoples Sovereignty, Dismantle Corporate Power and Stop Impunity, för att på ett effektivare sätt kunna driva påverkansarbete för bindande regler för trans- och multinationella företag vilket också görs genom Treaty Alliance Sverige respektive Europe.

Som en del i den internationella kampanjen Say No to Gas! in Moçambique - som koordineras av vår partnerorganisation Justiça Ambiental – arbetar vi för ett stopp för investeringar i fossil gasexploatering i Cabo Delgado i norra Moçambique. Afrikagrupperna riktar sig framför allt till de svenska allmänna pensionsfonderna. I Sverige samarbetar vi även med andra civilsamhällesorganisationer genom nätverken Vi anmäler AP-fonderna och Schyssta Pensioner för att kräva att pensionsfonderna inte ska bidra till kränkningar av mänskliga rättigheter och miljöförstöring.

Under 2022 anslöt sig Afrikagrupperna till gruppen av huvudarrangörer för de årligt återkommande Mänskliga Rättighetsdagarna och vi ingår även i arbetsgruppen för bokmässans Globala Torget sedan ett par år tillbaka. Varje år är vi återkommande nominerande organisation till Forum för Levande Historias internationella pris för humanitära och demokratifrämjande insatser, Per Anger-priset. Utöver dessa samarbeten och nätverk är Afrikagrupperna medlemmar i insamlingsorganisationernas branschorganisation, GIVA.

EVENT & KOMMUNIKATION

Ilham Rawoot och aktivister med banderoll, från aktivistskolan under Folkets Forum, på Fridays For Futures demonstration genom Stockholm i samband med FN:s miljökonferens Stockholm+50. Foto: Mitra Mäki

Folkets Forum och besök av Justiça Ambiental (JA!)

I anslutning till FN:s stora miljökonferens i Stockholm i juni 2022 medarrangerade Afrikagrupperna en mängd aktiviteter genom nätverket Stockholm+50. Nätverket består av aktivister, civilsamhällesorganisationer och folkrörelser som alla vill se samhällsförändringar för global rättvisa och hållbarhet.

Bland annat arrangerades den parallella tvådagarskonferensen Folkets Forum med syfte att vara en radikal röst och skapa en plattform för perspektiv från globala rörelser som inte släpps in till FN:s förhandlingsbord. Afrikagrupperna bjöd in Daniel Ribeiro och Ilham Rawoot från vår partnerorganisation Justiça Ambiental (JA!) i Moçambique. De avböjde dock medverkan på FN-konferensen vilket Daniel förklarade så här:

"Many spaces like Stockholm+50 started as spaces for the people. A place where we all could unite against the issues and challenges of our times. However, it has slowly been captured by corporate interests with pretty words and weak real actions and solutions."

Afrikagrupperna och JA! medverkade i, och arrangerade, ett flertal program på Folkets Forum som berörde: rätten till en hållbar miljö; företags maktmissbruk och övertagande; regelverk för att adressera multinationella företags straffrihet; falska klimatlösningar inom ramen för dagens system men som varken är tillräckliga eller adresserar den rådande orättvisa fördelning; de svenska allmänna pensionsfondernas investeringar som skadar både människor och miljö och eldar på klimatförändringarna.

Afrikagrupperna arrangerade även en aktivistskola med fokus på vad var och en kan göra för att stoppa AP-fondernas skadliga investeringar. Där målades bland annat plakat till den stora klimatdemonstrationen dagen efter som både Afrikagrupperna och JA! deltog på. Manifestationen avslutades på Sergels Torg där Ilham höll tal för hundratals personer.

Afrikagrupperna i Almedalen för att försvara biståndet

I juli var Afrikagrupperna på plats i Almedalen. Huvudbudskapet var att stå upp för biståndet, lyfta namninsamlingen "Rädda biståndet" och sätta press på politikers biståndspolitikiska riktning och feministiska utrikespolitik. Inför valet ville vi ha ett löfte från politiker att ge minst 1% av BNI i bistånd till människor som lever i fattigdom och förtryck.

Under våren 2022 valde regeringen att frysa utbetalningarna av 9,2 miljarder kronor av biståndsbudgeten och omfördela medlen för att finansiera mottagandet av ukrainska flyktingar. Afrikagruppernas seminarium med rubriken "Sverige skär i biståndet – civilsamhället rapporterar från de mest utsatta globalt" formades i takt med att beslutet kom. Ett beslut som drabbade det svenska civilsamhället och partnerorganisationer globalt. Afrikagrupperna valde att kraftsamla tillsammans med civilsamhället för att lyfta denna viktiga fråga. Detta gav oss också möjligheten att dela på kostnaden för att delta på Sidas Sverige i världen scen.

Organisationerna som samarrangerade samtalet var: Afrikagrupperna, Act Svenska kyrkan, Civil Rights Defenders, Diakonia, ForumCiv, Naturskyddsföreningen, Olof Palmes Internationella Center, Plan International, PMU, RFSU, Rädda Barnen, Union to Union, We Effect och WWF.

Intresset för frågan och seminariet som modererades av vår generalsekreterare Louise Lindfors var mycket stort. På seminariet deltog 68 personer. I genomsnitt var det 46 personer per seminarium på Sidas scen, vilket gjorde vårt samtal till ett av de mer välbesökta seminarierna på denna scen. Vi fick mycket positiv feedback från många lyssnare i efterhand.

Rädda biståndet - en kampanj som fick effekt

Tillsammans med CONCORD Sverige och cirka 30 representanter från civilsamhället deltog vi även i kampanjinitiativ för att #räddabiståndet. Nätverket samlade underskrifter till namninsamlingen på Almedalens gator med stora "Rädda biståndet" ballonger. Afrikagrupperna fick underskrift och bild med Märtha Stenevi som stöttade kampanjen.

Ungas röster och representation på agendan

Afrikagruppernas generalsekreterare Louise Lindfors deltog i ett samtal om "youth washing" med ett hundratal ungdomar på scenen. Louise var inbjuden som en "makthavare" av WWF Sweden Youth och i workshoppen diskuteras scenarier och lösningar för att skapa verklig delaktighet för barn och unga. Vi såg detta som ett bra tillfälle att lyfta en viktig frågan om barn och ungas rättigheter och representation, och även fördjupa vår samverkan med WWF och unga aktivister.

Afrikagrupperna fick stor synlighet

Afrikagrupperna träffade även ett flertal samverkanspartners under Almedalen. Under dagarna fick vi mycket uppmärksamhet och blev tillfrågade att delta i tre intervjuer och podcasts av Föreningen för Utrikespolitik (FUF). Vi skrev även ett eget pressmeddelande några dagar innan vi anlände i Almedalen och kommunicerade flitigt i vår upptakt till vårt seminarium. Under dagarna satsade vi på att dela live på Instagram stories, Twitter och Facebook. Vi var alltid iklädda Afrikagrupperna tröjor och tygpåse och delade vid flera tillfällen ut organisationens informationsbroschyr.

Från vänster: Mariann Eriksson, Generalsekreterare. Plan International, Anders Pettersson, Exekutiv Chef, Civil Rights Defenders, Louise Lindfors, Afrikagrupperna, Lena Ingelstam, Generalsekreterare, Diakonia, Anna Tibblin, Generalsekreterare, We Effect, Anna Sundström, Generalsekreterare, Olof Palmes Internationella Center, Karin Lexén, Generalsekreterare, Naturskyddsföreningen, Maria Nyberg, Generalsekreterare, Union to Union Foto: Anna Nordstrand

Per Anger-prisvinnaren 2021 till Sverige
Efter en lång pandemi kunde Afrikagrupperna äntligen välkomna 2021 års Per Anger-pristagare Sibusiso Innocent Zikode, ledaren av den sociala rörelsen Abahlali baseMjondolo i Sydafrika, till Bokmässan i Göteborg och Stockholm. Per Anger-priset är svenska regeringens pris för mänskliga rättigheter och demokrati som delas ut årligen. Sibusiso nominerades av Afrikagrupperna och tog hem vinsten för sitt skickliga ledarskap och enorma kraft att mobilisera de mest utsatta som lever i informella bosättningar i Sydafrika.

På bokmässan i Göteborg som i år hade Sydafrikatema arrangerade Afrikagrupperna en rad samtal med Sibusiso. Han deltog i paneler, träffade journalister och en intresserad allmänhet i Afrikagruppernas monter. Sibusiso berättade om den kamp han driver tillsammans med 100 000 medlemmar, alla med övertygelsen om människors lika rätt till värdiga liv och bostäder. Rörelsen vill förändra de orättvisa strukturerna kopplade till landrättigheter och rätten till ett hem i grunden, vilket de gör genom att driva rättsprocesser mot vräkningar, tvångsförflyttningar och nå ut medialt. Sibusisos ord berörde publiken särskilt när han beskrev hur de arbetar under konstant hot om våld. Det senaste halvåret har hela fyra aktivister och unga ledare från rörelsen mördats.

Resan fortsatte till Stockholm där Sibusiso togs emot av dåvarande Utrikesminister Ann Linde, Kulturminister Jeanette Gustafsdotter och Sveriges ambassadör i Sydafrika Håkan Juholt. Det var ett högtidligt möte som underströk vikten av att positionera sig mot den våldsamma utvecklingen och det minskade demokratiska utrymmet i Sydafrika. Samtalet lyfte de starka historiska relationsbanden mellan Sverige och Sydafrika sedan anti-apartheidrörelsen fram till idag då behovet av tydliga ställningstaganden för demokratiska värden, mot våld och förtryck är viktigare än någonsin. I Stockholm fick Sibusiso även en rundtur på Per Anger muséet på Forum för Levande Historia, träffade Afrikagruppernas personal och höll ett anförande på vår Solidarietskväll där vi firade att Solidaritetshuset fyllde 40 år.

Sibusiso beskriver att resan till Sverige har bidragit till att erkänna och rikta internationellt strålkastarljus på rörelsen och att flera relevanta kontakter har knutits. Afrikagrupperna är tacksamma för ett värdefullt besök, stolta över att ha nominerat Sibusiso till priset som vi hoppas ska skänka honom och rörelsen en ökad trygghet och styrka att fortsätta kampen.

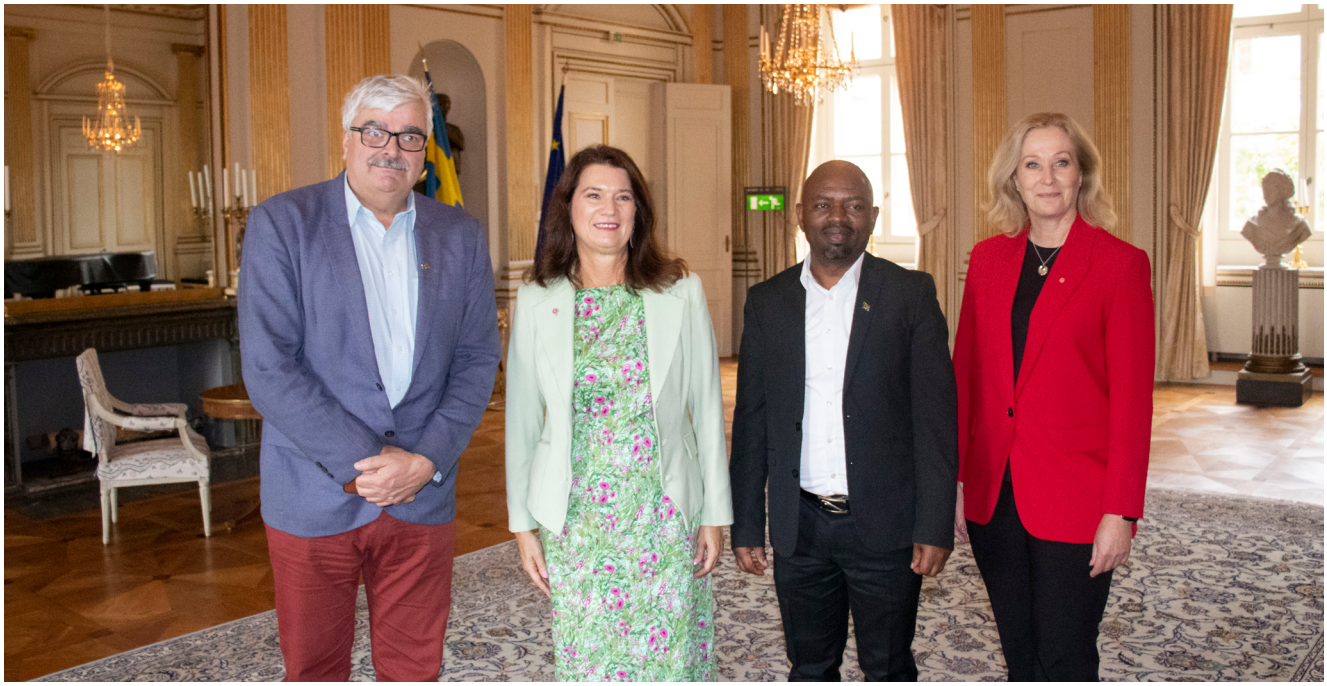

Sibusiso togs emot av Sveriges ambassadör i Sydafrika Håkan Juholt, dåvarande Utrikesminister Ann Linde och Kulturminister Jeanette Gustafsdotter. Foto: Anna Nordstrand

Bokmässan och globala torget

Bokmässan 2022 hade Sydafrikatema. Afrikagrupperna var givetvis på plats och lyfte våra viktiga frågor i samverkan med Göteborgs Afrikagrupp och tillsammans med vår sydafrikanska gäst Sibusiso Zikode.

Göteborgs Afrikagrupp anordnade en rad arrangemang som en filmvisning av Jozi gold på Världskulturmuseet med ett efterföljande samtal med den sydafrikanska regissören Sylvia Vollenhoven. De anordnade även ett seminarium "The unknown threat – what about "free trade" agreements?" med författaren Rikard Allvin som är expert på globala handelsfrågor. Lokalgruppen ansvarade även för den välbesökta och uppskattade montern på mässan.

Sydafrikatemat gav Afrikagrupperna möjlighet att synas och nätverka med flera representanter, författare och journalister från landet under mässan.

Vår generalsekreterare Louise Lindfors modererade ett tiotal samtal på den globala scenen som gav Afrikagrupperna stor uppmärksamhet och positiv feedback.

Kurs med Afrikagrupperna och Färnebo Folkhögskola

Under hösten 2022 arrangerade Afrikagrupperna i samarbete med Färnebo Folkhögskola, Jordens Vänner, Latinamerikagrupperna och Nordbruk en kurs som hette "Makt över maten".

Syftet med kursen var att öka kunskapen om matsuveränitet, klimaträttvisa och mänskliga rättigheter men även till att stärka engagemanget för globala rättvisefrågor.

Kursen gavs digitalt under tre veckor och en fysisk helg i Färnebo Folkhögskola där det arrangerades seminarier, fältbesök i den publika trädgården och en kreativ aktivistworkshop om hur deltagarna kan engagera sig. Totalt deltog 30 personer i kursen.

Seminarierna var inriktade mot frågorna: "Vem styr livsmedelssystemet i Sverige och i världen? Hur kan människor stödja ett hållbart naturligt jordbruk i Sverige och globalt?". Under seminarierna deltog Gloria Jimwaga, policyrådgivare på Afrikagrupperna, och delade erfarenheter om det arbete som våra partnerorganisationer bedriver inom matsuveränitet och klimaträttvisa och lyfte fram Rural Women's Assemblys arbete med feministiska skolor, UNAC:s arbete med fröbanker och Justiça Ambientals arbete med klimaträttvisa. Hon berättade även om svenska företags roll när det gäller investeringar som kränker mänskliga rättigheter, särskilt i länder i det globala syd.

Latinamerikagrupperna delade med sig av erfarenheter om miljö- och människorättsaktivister i Latinamerika och Nordbruk berättade om livsmedelssystemet i Sverige och behovet av att driva på för livsmedelssuveränitet i Sverige.

Den aktivistiska workshopen innebar att deltagarna funderade kring hur de i solidaritet kan engagera sig och skapa uppföljande gruppaktiviteter som kommer att fortsätta även efter kursen. Ett positivt resultat var att ett flertal deltagare anmälde sig för fortsatt engagemang i Afrikagruppernas pågående kampanj om AP-fonderna.

Workshopdeltagarna fick prova på olika teamövningar som skulle stärka de sociala banden, solidaritet och samarbete. Foto: Gloria Jimwaga

WoMin besökte Sverige

Winnet Shamuyarira från Afrikagruppernas partnerorganisation WoMin kom till Sverige i november 2022 för att medverka på Mänskliga rättighetsdagarna. Under besöket anordnade vi även fler gemensamma aktiviteter för att bidra till måluppfyllelse inom vårt påverkansarbete och till ökat engagemang.

WoMins arbete med genusbaserat våld och militarisering kopplat till utvinningsindustrin - innefattande gruvor, plantage och storskaliga energiprojekt - kopplades samman med Afrikagruppernas kampanjer mot genusbaserat våld och AP-fondernas ohållbara investeringar. WoMins arbete överbryggar dessa områden och Winnet visade tydligt hur Afrikagruppernas policyområden är sammankopplade. I de olika programmen med Winnet förmedlades hur rovdrift av naturresurser som sker inom det patriarkala systemet förstärker kvinnoförtryck och genusbaserat våld.

Winnets besök sammanföll med COP27 vilket gav Winnet tillfälle att prata om klimaträttvisa, utvinningsindustrins klimatpåverkan och afrikanska kvinnors perspektiv utifrån den alternativa feministiska klimatkonferensen Women's Climate Assembly som Winnet medverkat på.

Utöver evenemangen på MR-dagarna hann Winnet besöka Växjö lokalgrupps event. Eventet lockade många besökare och bidrog till nya medlemmar. Vissa av besökarna kom senare att engagera sig vidare i lokalgruppen. Den goda marknadsföringen medförde att eventet blev omskrivet i lokal media. Winnet medverkade vidare i ett program i Stockholm som var öppet för allmänheten. Detta möjliggjorde möten med en rad journalister och personer som arbetar med frågorna i Sverige. Afrikagrupperna arrangerade också flera utbyten med freds- och klimataktivister samt förkämpar för samers rättigheter där Winnet och övriga deltagare fick utbyta erfarenheter och lära sig av varandras kamper. Winnet träffade även folkhögskolestudenter och deltog i en aktion utanför AP-fondernas kontor, som bland andra Afrikagrupperna arrangerade tillsammans med andra aktivister.

Under hela programmet uppmuntrades allmänheten att skriva under namninsamlingskampanjen om AP-fonderna, att bli medlemmar, ta del av- och använda framtagna verktygslådor för engagemang, delta i aktionen mot AP-fonderna samt till fortsatt kontakt med Afrikagrupperna.

Winnet Shamuyarira, från WoMin, deltog i flera seminarier och samtal under Mänskliga rättighetsdagarna.
Foto: Sofia Wallgren

Mänskliga rättighetsdagarna - första året som medarrangör
I en tid då mänskliga rättigheter kränks och människorättsaktivisters röster tystas, måste vi hitta alternativen, fördjupa analysen och samlas i solidaritet. Afrikagrupperna var 2022 för första året medarrangör till Mänskliga Rättighetsdagarna vilket gav oss en plattform att lyfta våra frågor. Detta är en strategisk satsning för att till en väletablerad konferens för mänskliga rättigheter bidra med det globala perspektivet. MR-dagarna som hölls i Örebro besöktes av 2300 personer totalt, hade 83 utställare, 166 organisationer deltog och dagarna bjöd på 151 olika programpunkter.

Afrikagrupperna bjöd in ekofeministen Winnet Shamuyarira från Zimbabwe till MR-dagarna att delta som en del av sitt program i Sverige. Afrikagrupperna var även på plats för att lyfta vikten av aktivism och för att mobilisera för solidaritetsfrågor i vår monter.
Inom ramen för vårt medarrangörsavtal arrangerades tre programpunkter som modererades av generalsekreterare Louise Lindfors.

Under torsdagen fylldes Kongresshallen när Parul Sharma, KG Hammar och Gudrun Schyman utbytte tankar och erfarenheter av aktivism och metoder för engagemang i samtalet "Aktivismens roll för en rättvis värld".

På fredagen bjöd vi in till ett djupgående samtal med vår gäst från Zimbabwe med rubriken *"Eliminating gender based violence and femicides in a post pandemic world"* som belyste det utbredda våldet mot kvinnor i södra Afrika och hur patriarkala, koloniala, ekonomiska, politiska och sociala strukturer samspelar och bidrar till förtryck. Samtalet lyfte även de insatser WoMin gör, såsom traumavård och stödprogram för våldsutsatta kvinnor. Vi avslutade fredagen med ett seminarium på globala scenen *"Feminist alternatives – a conversation with Winnet Shamuyarira"*. Hon fick även möjlighet att nätverka med flera organisationer på plats och var inbjuden till ett panelsamtal arrangerat av Forum Civ om attacker mot människorättsförsvarare globalt.

Evenemanget gav Afrikagrupperna stor synlighet i våra externa kanaler, nyhetsbrev och sociala medier. Vi gjorde även en "Instagram take over" på MR-dagarnas egna sociala medier. Vi skickade ut ett pressmeddelande som öppnades av 750 personer och gav tre intervjuer i press och media. Totalt sågs våra seminarier av cirka 200 besökare, vi rekryterade nya medlemmar i montern och samlade in 6000 kr genom att sälja produkter.

Louise Lindfors, Parul Sharma, Gudrun Schyman och KG Hammar på Kongreshallens scen efter samtalet "Aktivismens roll för en rättvis värld". Foto: Sofia Wallgren

Stockholm+50
För femtio år sedan hölls FN:s första miljökonferens i Stockholm vilket var en kraftfull start på många globala miljöprocesser. I början av juni 2022 arrangerades mötet återigen i Stockholm men blev nu ett möte där många röster påpekade att det går för sakta i miljö- och klimatarbetet som är akut.

Afrikagrupperna var ackrediterade till Stockholm+50 och bjöd in ungdsomsaktivisten Jakapita Kandanga från Fridays for Future i Namibia och Sara Tingström från WWF Sweden Youth att delta. Syftet var att främja ungdomsrepresentation på konferensen och lyfta behovet av unga röster i FN-rum och vid förhandlingsborden. Afrikagrupperna ville genom att ackreditera dessa organisationer lyfta unga aktivisters arbete som exempelvis WWF Sweden Youths arbete med "youth washing" och Fridays for Futres globala arbete för klimaträttvisa, med strålkastarljuset på den aktivism och arbete som pågår i Namibia och södra Afrika.

Under två dagar närvarade tusentals makthavare, politiker och organisationer från hela världen för diskussioner och anföranden, parallellt pågick ett rikt seminarieprogram.

Ungdsomsaktivisten Jakapita Kandanga från Fridays for Future i Namibia. Foto: Sofia Wallgren

Filmvisning med Hear My Voice

Afrikagrupperna bjöd i september in till filmvisning och samtal med poesikollektivet Hear My Voice från Sydafrika på Indio Biograf i Stockholm.

Kortfilmen #WeAreDyingHere skildrar den våldsamma kulturen av trakasserier, övergrepp, våldtäkter och kvinnomord. Filmen är en nödvändig paus, ett andetag och en insikt i upplevelsen av att leva som kvinna. Efter filmen hölls ett panelsamtal med skådespelarna och producenter från kollektivet som var på plats, och modererades av Louise Lindfors. Eventet var välbesökt med ett 100- tal gäster i publiken och följdes av ett trevligt mingel där det bjöds på tilltugg.

DIGITAL KAMPANJ

Stoppa AP-fondernas skadliga investeringar
I slutet av våren 2022 lanserade Afrikagrupperna en digital namninsamling för att uppmärksamma AP-fondernas skadliga investeringar. Kampanjen var en del av det Sida finanserade projektet för informations- och kommunikationsverksamhet.

Fokus för kampanjen var informationsspridning. Trots kampanjer och påtryckningar investerar AP-fonderna fortfarande i verksamheter som kränker mänskliga rättigheter och förstör miljön. Våra gemensamma pensionspengar bidrar till tvångsförflyttningar i Moçambique, folkrättsbrott i Västsahara och eldar på klimatförändringarna. AP-fonderna investerar miljardbelopp i företag och finansiärer som är involverade i enorma fossilgasprojekt i Cabo Delgado i norra Moçambique. Vi kräver att AP-fonderna ska sluta investera i verksamheter som är skadliga för människor och miljö.

För att sprida kampanjen samarbetade vi med Nyheter 365, en digital byrå, som skötte Afrikagruppernas annonsering på sociala medier. Kampanjen lanserades i maj och innan mitten av sommaren hade vi fått över 5 000 underskrifter. Målet för kampanjen är 10 000 som vi förväntades nå under hösten 2022 men på grund av nedskärningarna, som kom i vårändringsbudgeten, kunde vi inte annonsera i samma takt och det gick långsammare att få in underskrifter. När 2022 ledde mot sitt slut hade vi fått in cirka 7 700 underskrifter.

Afrikagrupperna valde att genom kampanjen lyfta hur AP-fondernas investeringar i fossilgasfyndigheter i norra Moçambique har eldat på klimatförändringarna och tvingat människor på flykt. Nyheter 365 skapade även animerade videos med fokus Cabo Delgado som pedagogiskt förklarar hur investeringarna leder till miljöförstörelse och kränkningar av människors rättighter.

Vi valde även att lyfta hur AP-fonderna indirekt investerar i Marockos illegala ockupation av Västsahara. Första, andra, tredje, fjärde och sjunde AP-fondernas investeringar är främst fokuserade på två områden: fosfatutvinning och förnybar energi. Marocko är en av världens största exportörer av fosfat. Denna utvinning sker i huvudsak från den så kallade Bou Craa-gruvan i nordvästra Västsahara. Här investerar AP-fonderna i företag som Siemens Energy, Caterpillar, och Thyssenkrup som på olika sätt bistår eller har bistått den illegala gruvan.

Mål och engagemang
Målet med kampanjen var informationsspridning och att personer skulle klicka sig in på vår hemsida via annonser. Där kunde de skriva under vår namninsamling och lära sig mer om AP-fondernas investeringar.

Målgruppen för kampanjen var alla människor mellan 25-65+ år. De annonser som fick mest uppmärksamhet var de rörliga. Mest engagemang fick annonserna på Facebook, där många kommenterade på annonerna som i sin tur drev på diskussioner kring AP-fondernas investeringar. Flera beskrev upprördhet över att deras pensionspengar gick till företags skadliga investeringar, vilket ses som ett kvitto på att frågan skapat debatt och ökat kunskapen.

Kampanjen fick bra spridning på sociala medier och vi fortsätter att sätta fokus på klimat- och miljöförstörelse samt företags makt och exploatering även under 2023.

Bild (till vänster): *Tagen ovanifrån den den 24 februari 2021, visar tillfälligt uppföra tält i Napala Agrarian Center i Metuge District, Cabo Delgado, norra Moçambique. Platsen fungerar som ett centrum för människor som flytt sina hem på grund av attacker från beväpnade upprorsmän i det norra området av Cabo Delgados provins. Foto av Alfredo Zuniga / AFP*

PARTNERBESÖK I NAMIBIA

I oktober 2022 besökte Afrikagrupperna partnerorganisationer i Namibia. Besöket gjordes av en kommunikatör, Sofia Wallgren, från kontoret i Sverige, en regional kommunikatör Hope Khoza och en programhandläggare, Ntando Ndlovu, från Zimababwe.

LaRRI
Första besöket gjordes till LaRRI och deras kontor i utkanten av centrala Windhoek. LaRRi använder sig av forskning och rapportering för att belysa samhällsproblem och verkar för förändring i landet. Forskningen berör frågor som Namibias export, arbetskraftsuthyrning, privatisering och arbetsmiljö. De berättade om den aktuella situationen i landet, de projekt de arbetar med och utvecklingen i landet över tid. Mötet var kortvarigt och efteråt fick teamet en tur i det informella bostadsområdet Katutura, där en av LaRRIs medarbetare bodde.

Salen Kambinda, director Namibia, utanför Positive Vibes kontor i Windhoek Foto: Sofia Wallgren

Positive Vibes och Y-Fem (Young Feminist Movement)
Positive Vibes är en en globalt erkänd afrikansk queerorganisation från Namibia, som arbetar för mänskliga rättigheter, hälsa och social förändring. Under mötet på deras kontor berättade Salen Kambinda, director Namibia, om kommande projekt och deras arbete med Young Feminists Movement (Y-Fem) och vår andra partnerorganisation Women's Leadership Center (WLC) i ett spännande och innovativt projekt för att främja kroppslig autonomi och integritet med fokus på SRHR. På temat "Ti Soros Ge: It's my body", syftar projektet till att förändra och utmana de skadliga normer och narrativ som begränsar kvinnor, särskilt flickor, tonårsflickor och hbtqi-personer att själva bestämma över sina kroppar.

Afrikagrupperna besökte grannbyggnaden där Y-Fem har sitt kontor och möttes av poesi, sång och en presentation om deras arbete. Under besöket berättade de om den årliga lesbiska festivalen.

LAC (Legal Assistance Centre)
Afrikagrupperna besökte LACs kontor som ligger på andra sidan av Windhoek. LAC arbetar för att skydda alla namibiers mänskliga rättigheter. Det är den enda organisationen av sitt slag i Namibia och arbetar främst inom fem områden; rättstvister, information och rättslig vägledning, de anordnar utbildningar, forskar, arbetar med lobbying för lagreform och opinionsbildning.

När besöket gjordes skulle en av deras advokater iväg till domstolen för ett Pro Bono fall där en lokal bonde blivit fråntagen sin mark av ett internationellt bolag som illegalt ockuperat landområdet som bonden använde för odling. Flera av LAC:s rätttsfall kretsar kring mark och landrättigheter. Många gånger är det utländska bolag och i vissa fall regeringen som fråntar människor sin mark. LAC berättade även att de en gång i månaden ger informationsstöd till illegala migranter och flyktingar som är fast i flyktingläger i öknen utanför huvudstaden. De producerar och kommunicerar information digitalt för att lättare kunna hänvisa människor som är i behov av rättslig vägledning.

Liz Frank från Women's Leadership Centre tillsammans med Maria Garises som ansvarar för en grupp sanflickor och längst till höger Ntando Ndlovu från Afrikagrupperna. Foto: Hope Khoza

Women's Leadership Centre (WLC)
Sista dagen av partnerbesök var en utflykt med Liz Frank från WLC. Tidigt på morgonen åkte bilen från Windhoek österut mot den lilla staden Gobabis där teamet besökte unga lesbiska aktivister. De uppträde med dans, poesi och teater. Genom workshops med WLC har gruppen utforskat kreativa uttrycksformer som verktyg för att bygga motstånd mot stigmatisering och diskriminering genom ökad självkännedom och synlighet. Att arbeta tillsammans för att skapa något kreativt bygger gruppens mod, självkänsla, systerskap och solidaritet.

Bilen åker vidare till Drimiopsis, en by där WLC bedriver olika projekt tillsammans med sanfolket. På plats träffar teamet Maria Garises som är ansvarig för gruppen av flickor som deltar i projektet "San girls empowerment". Det var ett varmt välkomnade med sång, traditionell dans och nyfikna ögon. Endast ett fåtal av barnen pratade engelska och Maria översatte från khoisan.

Sanflickor som lever i extremt fattiga och marginaliserade samhällen upplever låg självkänsla, rädsla för att uttrycka sig, brist på koppling till sin kultur, samhället och skolan. De utsätts för alla tänkbara former av våld, inklusive våldtäkt. Skolorna i de flesta av deras samhällen tillhandahåller inte modersmålsundervisning för barnen och anställer inga lärare som själva är san. Sans historia och arv utesluts i läroplanen och barnen diskrimineras i skolan. Många av flickorna hoppar av skolan i ung ålder på grund av tonårsgraviditeter som är ett utbrett probem. I landet och i området är det fortsatt vanligt med barnäktenskap och tvångsgiftemål. Föräldrar tvungas ofta gifta bort sina döttrar som ett sätt för familjen att klara sig finansiellt. WLC stödjer san-samhällen i att utveckla stolthet över sin kultur, utmana och övervinna diskriminering och att förebygga våld och övergrepp, inklusive tvångsäktenskap och tidiga graviditeter. De stöttar även flickor att slutföra sin utbildning.

PRESS OCH PR

Afrikagrupperna arbetar aktivt med vår synlighet och identiet, och löfte om att vara en aktivistisk organisation. Detta genomförs i flera kanaler och fokus under 2022 har varit att skala upp digital annonsering och systematik för att mäta och följa resultat.

Totalt nämndes "Afrikagrupperna" i media runt 1100 gånger under 2022 med en total nyhets-räckvidd på 24,2 miljoner.

Nyhetsartikeln med störst räckvidd var en i SVT Nyheter med rubriken "Medellivslängden i Afrika har ökat med 10 år-oklart hur pandemin har påverkat" där vår generalsekreterare Louise Lindfors citerats. Artiklen nådde ut till cirka sju miljoner unika besökare och ämnet var även ett inslag i SVT:s Rapport.

De nyhetsartiklar som skapat störst engagemang i sociala medier var de debattartiklar om nedskärningarna i biståndet där Afrikagrupperna medverkade. Debattartikeln som skapade mest engagemang var en artikel i maj 2022, koordinerad av CONCORD Sverige. Totalt skrev 111 organisationer som skrev under artikeln i Gefle Dagblad med rubriken "Riv upp beslutet som drabbar världens utsatta". En annan debattartikel som fick stort engagemang och som delades flitigt i sociala medier var en artikel i Göteborgsposten med rubriken "Oacceptabelt att använda biståndet till flyktingmottagandet" som Afrikagrupperna skrev med 13 andra oganisationer.

De tidningar som Afrikagrupperna nämnts i flest gånger i under 2022 är Altinget, Falu Kuriren och Tidingen Syre. Vi har även omnämnts frekvent i Sveriges Radio i samband med Världens Barn. Internationellt har tidningen The Namibian även skrivit om Afrikagrupperna och vår relation till Women's Leadership Centre som arbetar i Namibia.

De ord "Afrikagrupperna" främst nämns i samband med är "mänskliga rättigheter", "klimatstrejk" och "bistånd". Under 2023 planerar Afrikagrupperna att satsa på att använda ord som går hand i hand med Afrikagruppernas strategi när vi skriver texter till nyhetsmedia, hemsida eller sociala medier.

Pressklipp

Under 2022 skickade vi totalt ut elva pressmeddelanden till journalister. Det med flest visningar var ett pressmeddelande om en aktion mot AP-fondernas ohållbara investeringar, som vi arrangerade tillsammans med Extinction Rebellion, Latinamerikagrupperna och Jordens Vänner.

Ett pressemeddelande med den glada nyheten om att Afrikagruppernas partnerorganisation groundWork vann ett omstritt rättsfall mot Shell i Sydafrika fick även många visningar och plockades upp av Örebro Nyheter och Gefle Dagblad.

Sociala medier

Mycket av Afrikagruppernas synlighet i sociala medier under 2022 har drivits av annonsering. Totalt fick annonserna runt 5,5 miljoner exponeringar och cirka 300 engångsgåvor via annonser i sociala medier. Flest engångsgåvor gavs under november och december då de digitala insamlingsbreven gick väldigt bra och skapade stort engagemang.

Flertalet av annonserna har varit korta videos som spelats upp runt 300 000 gånger på Facebook och Instagram. De fick många kommentarer och var sjätte person klickade sig in på Afrikagruppernas hemsida för att läsa mer om AP-fonderna, Västsahara eller insamlingsbreven.

Under året testade vi även så kallade native annonser med uppmaning att bli månadsgivare. Native annonser har för syfte att rikta sig till en något äldre målgrupp. Dessa annonser gav inte samma positiva resultat och kommer utvecklas under 2023.

MEDLEMMAR OCH ORGANISATION

Ekofeministiska aktivisten Winnet Shamuyarira gästade Växjö

– Om konsekvenserna av gruv- och mineralföretagens utvinningar i Afrika

Internationella bolags utvinning av mineraler, gruvprojekt och plantager i Afrika leder till stora mänskliga konsekvenser. Särskilt drabbas kvinnorna i form av våld, miljöförstöring och framtvingade folkförflyttningar. Det konstaterar kvinno- och miljöaktivisten Winnet Shamuyarira från Zimbabwe som i tisdags gästade Växjö.

–Det är viktigt att belysa de här strukturerna som hindrar rättvisa och hållbar ekonomisk och social utveckling.

VÄXJÖ. Afrikagrupperna är en ideell, partipolitiskt och religiös oberoende solidaritetsorganisation med fokus på södra Afrika. Det handlar framför allt om fem länder - Angola, Mocambique, Namibia, Sydafrika och Zimbabwe,

–Vi driver inga egna projekt utan samarbetar med lokala partners i de här länderna, berättar Boel Johnsson och Emelie Muntrakis från Afrikagrupperna Stockholm.

Det händer mycket i södra Afrika just nu. Frigörelsen från det koloniala arvet och demokratisering pågår men situationen kompliceras av inre konflikter, geopolitisk inblandning från stormakter och inte minst en dragkamp om mineraler och jordartsmetaller.

–I svensk media blir tyvärr bilden av södra Afrika ofta väldigt ensidig.

Totalt har Afrikagrupperna cirka 2500 medlemmar i Sverige. En avdelning finns i Växjö där bland annat Elin Wredström och Amanda Moore sitter i styrelsen. I tisdags anordnade de en diskussionskväll på Innergården Solidaritet på Sandgärdsgatan.

–Vanligtvis har vi våra möten på Campusområdet men nu ville vi testa att arrangera något i centrala Växjö.

Temat för kvällen var "Den mänskliga kostnaden av mineralutvinningsindustrin" med belysning av vad internationella gruv- och mineralföretags exploateringar i de afrikanska länderna innebär för befolkningarna. Inbjuden gäst var Winnet Shamuyarira, känd aktivist från Zimbabwe som är koordinator för organisation WoMin.

–Företag från hela världen kommer till Afrika. Men vinsten från utvinningen av naturresurserna stannar inte i länderna utan istället drabbas människor av bortdrivning, våld och miljöförstöring. Kvinnorna är särskilt utsatta.

När gruvbolagen anländer så tvingas ofta folk flytta från områden som de bebott i generationer.

– Konsekvensen blir att de förlorar sin identitet.

En samtalskväll om södra Afrika anordnades i Växjö i tisdags. Medverkade gjorde bland annat Amanda Moore, Elin Wredström, Winnet Shamuyarira, Emelie Muntrakis och Boel Johnsson.

FOTO: DAVID FÄRDIGH

Gamla koloniala maktstrukturer i kombination med mäktiga multinationella bolag gör det svårt att ändra på orättvisa förhållanden.

–Om länder försöker genomföra reformer så riskerar de att bli stämda. De internationella företagen hänvisar till så kallade investerarskydd, konstaterar Emelie.

Vad kan man då som svensk göra för att motverka exploateringen och istället stötta en rättvis och ekonomisk utveckling i södra Afrika?

–Våra gemensamma pensionspengar investeras bland annat i den här typen av utvinningsprojekt och förvärrar därmed situationen. Vi måste därför gå samman och kräva förändring! om man är nyfiken på exakt vilka företag det handlar om så kan man kolla på ap-fondernas innehavslistor som är offentliga. **DAVID FÄRDIGH**

Pressklipp från när Winnet Shamuyarira besökte Växjö lokalgrupps event, som lockade många besökare och bidrog till nya medlemmar. Eventet blev omskrivet i lokal media.

Klippet är från Växjöbladet.

Lokalt engagemang 2022

År 2022 började med vissa covidrestriktioner och osäkerhet kring möjligheter att ordna aktiviteter och event under året. Pandemi och restriktioner släppte dock sitt grepp om samhället efter någon månad in på det nya året och Afrikagruppernas lokalgrupper kunde börja arrangera möten och event igen.

Växjö lokalgrupp har fortsatt varit aktiva på Instagram. Gruppen har satsat på medlemsrekrytering och informationsspridning på Linnéuniversitetets välkomstmässor för nya studenter. De har också ordnat ett flertal event, bland annat visning av filmen Women Hold Up the Sky, program med Sida-alumni föreläsaren Sophie Lindquist som arbetat tillsammans med vår partnerorganisation Justiça Ambiental i Moçambique. I november organiserade Växjö programmet "The human cost of Extractivism" där Winnet Shamuyarira från Afrikagruppernas partnerorganisation WoMin informerade om sitt arbete.

Stockholms lokalgrupp visade utställningen "Metaller" på Långbans gruv- och kulturby i Värmland under sommaren. Utställningen kompletterades av informationsmaterial om Afrikagruppernas arbete för besökarna att ta del av. 5 500 personer besökte Långban under tiden som utställningen visades.

Ådalens Afrikagrupp har under 2022 haft ett fortsatt starkt fokus på Fairtrade bland annat genom sin medverkan i styrgruppen för Kramfors Fairtrade City. Lokalgruppen har också bland annat ordnat fika på Allsta Eko Gård i maj och samt haft event med försäljning under hållbarhetsdagen på Hola folkhögskola i november. Lokalgruppen har dessutom fått en egen plats på Youtube genom samarbetet med närbiblioteket i Ramvik.

I början av 2022 samordnade Falu Afrikagrupp en digital bokcirkel som läste *Paradiset* av Abdulrazak Gurnah. Bokfokus återkom senare under året då gruppen tillsammans med andra lokala organisationer ordnade ett boksamtal med Johan Persson och Anna Roxvall om boken *Till Varje Pris* som drog närmare 50 deltagare.

Under Världsaidsdagen medverkade Göteborgs lokalgrupp tillsammans med WAD-nätverket på Bräckegymnasiet. Gruppen anordnade även en träff på Litteraturhuset med poesigruppen Hear my voice från Sydafrika.

Uppsala Afrikagrupp har haft regelbundna möten under 2022 med olika fokus och inbjudna gäster. Band annat har de gästats av Frida Tegnell, Sida-alumni, som pratade om Etiopien och kvinnliga ledares effekt på kvinnor och flickors framtidsutsikter samt av Bertil Högberg som pratade om Sydafrika, från både ett historiskt och nutida perspektiv. Lokalgruppen deltog även på Schysst Jul i Uppsala där de bidrog till Afrikagruppernas insamling genom produktförsäljning.

Gävles lokalgrupp ingår i ett lokalt nätverk där bland annat Omställning Gävle, Naturskyddsföreningen och Biståndsgruppen ingår. På Biståndsgruppens medlemsmöte i början av 2022 föreslog Gävle Afrikagrupp fortsatt finansiellt stöd till Afrikagruppernas partnerorganisation groundWork, Sydafrika, om 100 000 kr, vilket godkändes. Bobby Peek, ledare för groundWork, skrev en artikel, "Real Solidarity - real politics", om det långa samarbetet med Gävle Afrikagrupp i groundWorks nyhetsbrev i september 2022.

Aktivitetsfonden 2022

Under 2022 har fyra ansökningar inkommit till aktivitetsfonden varav samtliga beviljats. Ytterligare två utbetalningar har administrerats direkt av kansliet.

De aktiviteter som genomförts med stöd av Aktivitetesfonden är:

- tryck av tidningen Safransbullen som ges ut av Södra Afrikaföreningen i Skåne

- Västsaharaprogram i Falun arrangerat av Falu Afrikagrupp

- medverkan på Urkultfestivalen med fokus på informationsspridning om frörättigheter koordinerat av Växjö lokalgrupp

- Göteborgs Afrikagrupps medverkan på Bokmässan med informationsbord och arrangemang av program.

De två kansliadministrerade utbetalningarna rörde produktion av informationsmaterial till aktiviteten på Bokmässan samt finansiering av moderatorns resa tur och retur till Göteborg. Totalt har 42 124 kr utbetalats från Aktivitetsfonden.

Lokalgruppsbidrag 2022

Under 2022 har sex lokalgrupper ansökt och beviljas lokalgruppsbidrag om 3 000 kr vardera. Totalt har 18 000 kr betalats ut i lokalgruppsbidrag.

Årsmöte 21 maj 2022

Årsmötet 2022 ägde stadgeenligt rum lördagen den 21 maj 2022 och följdes av en dag med workshops under söndagen den 22 maj. Årsmötets kretsade kring "Solidaritet och Aktivism" och hölls i Gävle i anslutning till ABF:s folkbildningsdagar Ordet Fritt. Kansliet medverkade på Ordet Fritt under tre dagar, onsdagen till och med fredagen med informationsbord och programpunkter. Inträde på Ordet Fritt erbjöds Afrikagruppernas medlemmar som del av Afrikagruppernas årsmötesinbjudan.

31 medlemmar deltog på årsmötet, på plats i Gävle och digitalt via Teams. All röstning gjordes genom verktyget Suffra. I funktionärsgruppen ingick mötesordförande Johan Groth och vice mötesordförande Anna Bergkvist; sekreterare Julia Tengblad Söder och Berit Wiklund; samt rösträknare tillika justerare Eva Tånneryd och Olof Löf.

Årsmötet biföll en proposition från styrelsen gällande omformuleringar i stadgarna.
Fyra motioner hade inkommit till årsmötet. Motion 1 berörde framtagning av aktuellt informationsmaterial om Västsahara samt uppdatering av Afrikagrupperna kravplattform i frågan.

Styrelsen yrkade avslag på motionen i sin helhet. Presidiet beslutade att behandla motionens yrkande ett i taget, varav samtliga bifölls. Motion 2 berörde införandet av ett studentmedlemskap för 100 kr per kalenderår. Styrelsen yrkade på bifall och årsmötet biföll motionen. Motion 3 berörde ett tillägg i Afrikagruppernas värdegrund. Styrelsen yrkade på bifall och årsmötet biföll motionen. Motion 4 berörde ökad medial nyhetsbevakning och rapportering om aktuella händelser i Afrika. Styrelsen yrkade avslag på motionen. Efter önskad omröstning i Suffra avslog årsmötet motionen.

Följande valdes till ordinarie ledamöter för ett två-årsmandat vardera: Deniz Kellecioglu, Dalinne Bojang, Ulrika Ferrinho Ribohn och Kimanzu Ngolia. Följande valdes till ersättande ledamöter för ett ett-årsmandat vardera: Paulina Bäckström, Elin Wredström samt Åke Lagerwall. Följande valdes till ersättande medlemsrevisorer för ett ett-årsmandat vardera: Ing-Britt Östlund och Olof Löf.

Följande valdes till valberedningen för ett ett-årsmandat var: Calle Sundstedt (omval), Karin Sjöstedt (omval), Anette Zetterlund (nyval) och Monica Nordenwald (nyval).

KPMG valdes som revisionsbyrå samt följande personer till auktoriserade revisorer: Tomas Mathiesen (ordinarie) och Fredrik Sjölander (suppleant).

På söndagen gästades årsmötet digitalt av Bobby Peek från Afrikagruppernas partnerorganisation groundWork. Bobby presenterade groundWorks arbete med klimaträttvisa. Presentationen följdes av en workshop med fokus på hur engagemang och aktivism i Sverige kan stärka groundWorks och andra partnerorganisationers arbete. Dagens andra workshop fokuserade på att ta fram ett uttalande från årsmötet gällande Sveriges biståndsbudget inför valet hösten 2022. Uttalandet publicerades på Afrikagruppernas hemsida 8 juni 2022.

Elin Wredström från Växjö lokalgrupp och Danait Lemlemu medverkar på Afirkaggruppernas årsmöte i Gävle.
Foto: Paulina Bäckström

Världens Barn 2022

Afrikagruppernas lokalgrupper bidrog i vanlig ordning med starkt engagemang till kampanjen. I Falun "skramlade" lokalgruppen med både bössor, QR-kod och medverkade på event vid flera tillfällen under hösten. Falu Afrikagrupp var även tillsammans med andra lokala organisationer medansvariga för kommunens insamling. Totalt samlades hela 120 000 kr in i Falu Kommun vilket uppmärksammades både i Annonsbladet och Falukuriren.

Göteborgs Afrikagrupp ordnade event, bössinsamling, fikaförsäljning och medverkade vid upphängning av Världens Barn affischer på annonspelare runt om i Göteborg. Gävle Afrikagrupp samarbetade i sitt lokala nätverk med Alternativboden Lyktan och Biståndsgruppen som båda skänkte dagskassor till kampanjen. Lokalgruppen bidrog till ytterligare informationsspridning genom framtagning av flyers om Afrikagruppernas profilprojekt som delades ut.

Ådalens Afrikagrupp samlade in pengar till kampanjen både digitalt och genom sin plats i återbruksgallerian Re:Store. Uppsala Afrikagrupp kickstartade sin insamling genom att bjuda in Afrikagruppernas generalsekreterare Louise Lindfors som informerade om AMODEFAs arbete i Moçambique.

Oscar Isidorsson Albino, Jodie Whife, Gunnel Alsén, Ulf Jarnefjord, Karin Alsén och Lotta Comé från GAG skramlar för Världens Barn Foto: Susanne Hedman

Solidaritetspriset 2022

I december 2022 delade Afrikagrupperna ut styrelsens Solidaritetspris till Afrosvenskarnas Riksorganisation, i en tid då behovet av solidaritet aldrig känts större. Priset delas ut årligen och innebär uppmärksamhet i Afrikagruppernas kanaler för vinnaren, en prissumma om 10 000 kr samt en prisceremoni. Prisceremonin ägde rum på julmarknaden Schysst Jul på ABF i Stockholm där julkänslan och den solidariska andan var märkbar.

Motiveringen beskrev Afrosvenskarnas Riksorganisation som en viktig och stark röst som genom åren genomfört kunskapshöjande och progressiva insatser för att påvisa rasistiska strukturer. Med en skarp analys, kraft i debatten och genom utbildande aktiviteter och mobilisering skapar Afrosvenskarnas Riksorganisation förutsättningar för ett mer jämlikt samhälle, motverkar afrofobi och sätter ljus på rasistiska uttryck som alla behöver känna till för att kunna motverka rasism och diskriminering.

Scensamtalet belyste vad det innebär att vara en antirasist i Sverige idag. Till publiken delades konkreta tips kring hur du kan lära dig mer om antirasistiskt arbete, vara öppen och modig för att rannsaka dina beteenden och varför vi bör våga prata om rasism i vår vardag.

Afrikagrupperna är inspirerade av Afrosvenskarnas Riksorganisation och vill genom priset bidra till att lyfta en central röst i Sverige som visar vikten av antirasistiskt arbete och vägen framåt.

Solidaritetshuset 40 år

Sedan 80-talet har organisationer, föreningar och aktivister samlats i Solidaritetshuset för att främja solidaritet världen över. 2022 fyllde huset 40 år vilket Afrikagrupperna tog chansen att fira. I huset arrangerades en solidaritetskväll med gäster från Sydafrika och programmet bjöd på en historisk presentation om huset, poesiläsning av kollektivet Hear My Voice och ett inspirerande tal av vår gäst Sibusiso Zikode. Afrikagrupperna uppskattar att ett 50-tal gäster besökte eventet.

Senia Bachir och Boel Johnsson samtalar på EUCOCO konferensen i Berlin.

Foto: Jalil Mohamed, RASD TV

Solidaritetslopp för Västsahara
I februari 2022, i anslutning till Sahara marathon, ordnades solidaritetslopp under parollen #springförvästsahara i både Stockholm och Göteborg. Göteborgs Afrikagrupp organiserade ett lopp i Slottskogen, där medverkande uppmuntrades att gå eller springa 4,7 km eller 47 km som symbol för 47 år av ockupation. Ett helt gäng sprang hela 47 km!

I Stockholm medverkade kansliet på Emmaus Stockholms solidaritetslopp. Aktiviteterna uppmuntrades och delades på sociala medier där vi bland annat lyfte vår programhandläggare Telma Alegre som sprang i solidaritet med Västsahara i Maputo, Moçambique.

Lokalt engagemang för Västsahara
Det lokala engagemanget för Västsahara har under 2022 varit högt. Bland annat har Falu Afrikagrupp ordnat en studiecirkel "Ockuperat land – Vad händer i Västsahara" med fyra träffar i samarbete med ABF. Lokalgruppen lyfte också frågan i en tipsrunda vid Equmenias gård under sommaren. Uppsala Afrikagrupp välkomnade Senia Bachir, Polisarios representant i Sverige och Norge, till ett av sina möten där hon informerade om det aktuella läget.

Göteborgs Afrikagrupp har arrangerat två seminarier; i Victoriahuset tillsammans med Lena Thunberg från Tidskriften Västsahara och organisationen Solidarity Rising som informerade om sitt projekt att cykla jorden runt för att uppmärksamma Västsahara och ett på Världskulturmuseet, "Grön energi vs mänskliga rättigheter i Västsahara", där Erik Hagen från WSRW (Western Sahara Resource Watch) föreläste för närmare 50 personer.

Verkställande av årsmötesbeslut
Kansliet har tillsammans med en referensgrupp på fem medlemmar arbetat med att verkställa årsmötesbeslutet att uppdatera Afrikagruppernas kravplattform gällande Västsahara och producera tryckt informationsmaterial. Som del av den processen har Afrikagrupperna samarbetat med fotografen, Lisa Monique Söderlind, som under 2022 besökt de västsahariska lägren och producerat fotoboken Borders of Waiting.

Nätverkande med andra aktörer som jobbar med Västsaharafrågan i Sverige som Olof Palmes Internationella Center, Emmaus Stockholm, Björk & Frihet och Svenska Västsaharakommittén har initierats. Likaså har kontakt och relationsskapande med Senia Bachir fördjupats ytterligare. Detta ledde vidare till att Afrikagrupperna bjöds in till EUCOCO (European Conference for Support and Solidarity with the Saharawi People) som arrangerades i Berlin i december 2022.

INSAMLING

Insamling i en omvälvande samtid
Kriget i Ukraina har inneburet ett ökat givande från allmänheten i Sverige, däremot rapporterar fler organisationer, som arbetar med utvecklingsstöd i andra regioner, en svagt nedåtgående insamlingstrend. Regeringens nedskärningar i biståndet har även ökat konkurrensen om givares pengar. Afrikagrupperna märker av trenden och ser ett minskat givande i flera av våra insamlingskanaler. Under året behövde vi kraftsamla och med ett kreativt grepp bland annat testa nya digitala insamlingsmetoder. Afrikagrupperna har investerat i digital kommunikation gentemot befintliga och potentiella givare i form av nyhetsbrev och annonser i sociala medier. Det är för oss ett effektivt sätt att kommunicera och möjliggör att vi når ut bredare.

Nedslag i insamlingsarbetet
En ny strategi för Afrikagruppernas insamling har trätt i kraft under 2022 och kommer att guida insamlingsarbetet till 2026. Under 2022 samlade Afrikagrupperna in totalt 9 478 357 kronor vilket var 2% över budget, men en knapp miljon SEK lägre än rekordåret 2021. Insamling från allmänheten/privatpersoner är otroligt viktigt för Afrikagrupperna och motsvarar 56% av den totala insamlingen.

De tre största intäktskällorna i storleksordning var; intäkter från Afrikapartners, våra månadsgivare (3 336 642 kr) Radiohjälpens bidrag (2 899 000 kr) och intäkter från postala insamlingsbrev (1 450 151 kr). I februari 2022 har vi tagit emot bidrag från Humanfonden 300 600 kr som ökat med 42% i jämförelse med året innan. Under 2022 fick Afrikagrupperna in 2 899 000 kr via Radiohjälpen vilket var en procentuell minskning om 23% från föregående år.

Afrikagruppernas insamling blir framöver viktigare än någonsin. Vi behöver titta brett på alternativ och metoder för att diversifiera vår givarbas och hitta en hållbarhet i vår finansiering som är mindre beroende av en stor givare.

Digital marknadsföring utvecklar vår insamling
En större satsning har under året varit ett nytt samarbete med byrån Nyheter 365 för att stärka vår digitala marknadsföring och utveckla vår insamling. Genom att minska tröskeln till givande kan Afrikagrupperna nå ut bredare, genom att till exempel erbjuda att kunna donera via mobil och hemsidan. Vi har även testat att annonsera på plattformar för flera målgrupper.

Testamenten
Under året har Afrikagrupperna börjat arbeta mer proaktivt med testamenten. Att testamentera är ett fint och generöst sätt att låta solidaritet leva vidare. Under 2022 skiftades ett testamente där Afrikagrupperna erhöll 150 000 kr av en generös givare, vilket vi är mycket tacksamma över.

Medlemmar
Våra medlemmar är hjärtat av vår organisation. Att vara månadsgivare (Afrikapartner) innebär också att man är medlem i Afrikagrupperna. Genom att inkludera ett medlemskap i månadsgivandet ger vi dem som regelbundet stöder Afrikagrupperna rösträtt på våra årsmöten och på så sätt möjlighet att påverka organisationens utveckling. Studentmedlemskap var nytt för året och av 69 nya medlemmar som valde att engagera sig i organisationen var 19 studenter.

Under 2022 uppmättes medlemsantalet till 2343 medlemmar vilket är en minskning med 5% (2465 år 2021).

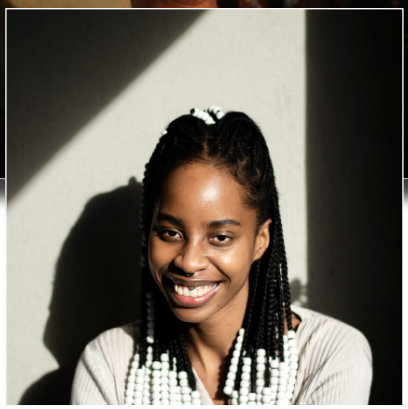

Naledi Tshegofatso Modupi, Sydafrika
En av konstnärerna som vi samarbetade med till kalendern 2023

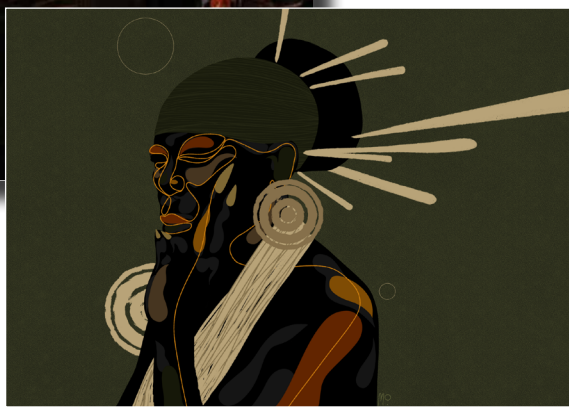

Verk "Mangbethu Queen" av Naledi Modupi

Kalendern med lokala konstnärer - en favorit i repris

Även i år producerade vi en fin kalender i ett fortsatt samarbete med lokala konstnärer i södra Afrika. Kalendern blev en succé som såldes i fler exemplar än föregående år och gåvointäkterna från försäljningen ökade.

För kalendern 2023 bad vi tre konstnärer från södra Afrika som vi samarbetade med i produktionen av 2022 års kalender att illustrera Afrikagruppernas tre tematiska områden med sin unika konstnärsstil.

Afrikagrupperna är övertygade om att människor som lever och verkar i utsatta kontexter vet bäst vilket stöd om krävs för en hållbar samhällsutveckling. De är experterna på hur den problematik de står inför ska bekämpas – det är deras kamp. Kalendern är ett sätt att involvera individer från södra Afrika och genom deras konst förmedla en mer representativ bild av våra partnerländer för en svensk publik.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

Afrikagrupperna är en ideell, partipolitisk och religiöst obunden solidaritetsorganisation med en vision om en rättvis värld. Afrikagrupperna är en av de strategiska partnerorganisationerna som vidareförmedlar stöd från Sida genom flerårigt avtal inom strategin för det civila samhället, CSO strategin. Afrikagrupperna samarbetar och stöttar lokala partnerorganisationer i Angola, Moçambique, Namibia, Sydafrika och Zimbabwe. Afrikagrupperna har tre temaområden: Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, Mat och markrättigheter, Naturresurser, företag och mänskliga rättigheter. Vi stöttar även kampen för ett fritt Västsahara.

ÄNDAMÅL

Ändamålsparagraf ur Afrikagruppernas senast reviderade stadgar 2020:

4:1 Afrikagrupperna arbetar för att belysa de globala orättvisorna och påverka de strukturer som skapar en skev fördelning av resurser, makt och rättigheter i världen. Afrikagrupperna arbetar i solidaritet och partnerskap med fokus på södra Afrika och Sverige. Allt med visionen om att skapa en rättvis värld.

4:2 Afrikagruppernas verksamhet baseras på stadgar och Värdegrund och formuleras i strategi och verksamhetsplan.

4:3 Afrikagruppernas arbete är rättighetsbaserat och för att uppnå våra mål på bästa sätt utgår Afrikagrupperna från en feministisk analys där vi genom mobilisering och engagemang, samt det ekonomiska stöd vi ger, stärker det civila samhällets möjlighet att verka i egen rätt.

RISKFAKTORER

Den alarmerande utvecklingen av risker i förhållande till såväl extern, global politisk nivå som nationell ekonomisk och politisk risk har intensifierat Afrikagruppernas riskhantering under året 2022.

Rysslands anfallskrig mot Ukraina fick många omedelbara effekter. En av konsekvenserna var att regeringen i Sverige under året fattade beslut om att använda principen med de så kallade avräkningarna från biståndsbudgeten, för att avsätta resurser till flyktingmottagande. Detta påverkade arbetet i civilsamhället på flera sätt, dels var vi tvungna att snabbt skära ned på planerade utgifter, göra analyser av budget och kalkyler för olika scenarier eftersom denna information delades stegvis och inte gav tydliga premisser från start.

Internt arbete med riskhantering kring nedskärningar tog mycket tid i anspråk, samtidigt som mobilisering tillsammans med andra civilsamhällesorganisationer för att genom påverkansarbete lyfta hur problematiskt denna typ av snabba nedskärningar är för effektivitet och resultat inom biståndet, också krävde tid och snabba insatser, läs mer om detta under kapitel om kommunikation.

Då de första prognoserna för kostnader för flyktingmottagandet från regeringens sida visade sig vara för höga fick vi senare under året besked om att större delen av de medel som aviserats som nedskärningar till slut ändå kunde betalas ut till vår verksamhet under senare delen av året. Visserligen positivt med det beskedet, men detta innebar också merarbete och ställde höga krav på oss som organisation samt våra partnerorganisationer att ställa om ännu en gång och snabbt hinna genomföra de aktiviteter som i första ledet ställts in eller skjutits upp.

Det interna och externa riskhanteringsarbetet fick växlas upp under året. Höga krav på tydliga rapportlinjer, kommunikation mellan kansli och styrelse och hög transparens i alla led under arbetet med att hantera och agera på löpande information om budgetförändringar var utmanande. De visade dock att de rutiner Afrikagrupperna etablerat för den här typen av oförutsedda politiska beslut fungerade väl.

Under senare delen av året fortsatte riskhanteringen kring det förändrade politiska landskapet i Sverige. Mycket riskanalys var kopplat till de olika steg av information som delades med civilsamhället efter regeringsskiftet och arbetsgrupper och samverkan kring att tolka och kalkylera hur olika beslut om förändringar av biståndspolitiken och finansieringen skulle påverka Afrikagruppernas och våra partnerorganisationers arbete. Mycket arbete på ledningsnivå centrerades kring att hantera nedskärningar i budgetarbete för kommande år, växla upp påverkansarbetet och samverkan kring biståndspolitik i Sverige samt fortsätta den täta dialogen och informationsflödet mellan organisationer, kansli och styrelse samt medlemmar och givare.

Hotet mot aktivister och MR-försvarare är en risk som ökat väsentligt de senaste åren, i våra samarbetsländer och i Sverige. Detta blev smärtsamt och akut tydligt på Almedalen 2022 då en kvinna blev mördad av en förövare mitt på Donners plats. Händelsen innebar för många organisationer, inklusive Afrikagrupperna som befann sig nära platsen när det hände, en hemsk insikt om hur viktigt arbetet med mänskliga rättigheter är och hur viktigt det är att vi fortsätter riskhantera och upparbeta rutiner för resor, offentliga möten och möjliga hot om våld. Afrikagrupperna färdigställde under året ett guideline för säkerhet.

I det oroliga politiska landskapet påverkas insamling av en negativ trend i Sverige. Afrikagruppernas insamling och medlemsantal går nedåt vilket kommer kräva nya strategiska grepp för att bibehålla en stabil insamling inom våra nyckeltal med fokus på nya finansiärer och givar- och medlemsrekrytering.

De kontextuella och geografiska riskerna kopplade till Afrikagruppernas internationella partnersamarbete i Sydafrika, Namibia, Angola, Zimbabwe och Moçambique beskrivs närmare i veksamhetsberättelsen.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER RÄKENSKAPSÅRET

Avräkningar av biståndet skedde under sommaren, för att sedan justeras ned och medel återfördes till Sidas strategiska partnerorganisationer, inklusive Afrikagrupperna. Denna händelse ställde stora krav på riskhantering, revidering av budgetar, prognoser och kommunikation till partnerorganisationer under året.
Då beslutet också var styrt av politiska avvägningar krävdes även en del samverkan med andra organisationer för att ta fram konsekvensanalyser samt för att opinionsbilda. När medel senare under året återfördes ställdes krav på att snabbt se till att den verksamhet och de aktiviteter som ställts in eller pausats ändå kunde genomföras.

HÅLLBARHETSUPPLYSNINGAR

Afrikagruppernas perspektiv på hållbarhet innefattar social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Hållbara ekosystem och biologisk mångfald är grunden för vårt liv på jorden och för att säkerställa växt- och djurarters överlevnad på land och i vatten. Naturresurser bör vara tillgängliga för alla som lever på vår planet. Den nuvarande situationen där naturen ses som en handelsvara innebär dock att inte alla kan få tillgång till och utnyttja naturresurser, vilket i sin tur leder till ökad utsatthet, ojämlikhet, fattigdom och orättvisor. Under 2022 har Afrikagrupperna inlett en större utvärdering tillsammans med Sida för att bättre tolka vårt interna och externa hållbarhetsarbete, resultatet kommer redovisas under 2023.

FÖRVÄNTAD FRAMTIDA UTVECKLING

Afrikagrupperna har som många andra organisationer i civilsamhället erfarit att regeringsskiftet inneburit en åtstramning av finansieringen till civilsamhället och analysen är att denna tillbakagång av stöd kommer att hålla i sig de kommande tre åren. Afrikagrupperna kommer att lägga stor vikt vid att skapa en motståndskraftig och diversifierad finansiering, både genom internt arbete med effektivisering och hållbarhet men också genom att aktivt söka bredda finansieringen och öka antalet givare och medlemmar.

PERSONAL

Afrikagruppernas medarbetare

Afrikagrupperna har två kontor, ett i Stockholm, där arbetar 17 medarbetare på hel- och deltid samt ett kontor i Johannesburg med sex anställda. Afrikagrupperna har utöver det en medarbetare i Bulawayo, Zimbabwe samt en medarbetare i Maputo, Moçambique.

Afrikagruppernas styrelse är arbetsgivare för generalsekreteraren som i sin tur har arbetsgivaransvar för respektive kontor. Kontorens medarbetare är indelade i följande team: ledningsgrupp, kommunikation och insamling, internationellt utvecklingssamarbete, ekonomi och HR.

Personalansvar för ledningsgruppen ligger hos generalsekreteraren. Personalansvar för övriga team är fördelat på kommunikation och insamling, ekonomi, internationellt utvecklingssamarbete och regionkontoret i Johannesburg.

Distansarbete efter pandemin

År 2022 är året då vi börjar hitta tillbaka till "det nya normala" efter två år av pandemi och periodvis strikta restriktioner, då särskilt i regionen. Efter dialog med medarbetarna har vi landat i att erbjuda en 60/40 modell där medarbetarna förväntas arbeta från kontoret 40% av sin tid och resterande 60% kan genomföras på distans om medarbetaren önskar. Detta för att möta individuella preferenser om var arbetet bäst förläggs samt möjlighet att korta ner på restid och pendling och på så sätt frigöra mer tid till privatliv och återhämtning.

Personaldagar

Afrikagrupperna planerar årligen för två personaldagar per respektive kontor. Personaldagarna genomfördes i september där vi spenderade 50% av tiden i storgrupp med kollegor från Sverige och regionen och 50% av tiden var för sig där respektive kontor planerade sin egen agenda. Följande teman avhandlades under personaldagarna; Möteskultur och framgångsfaktorer för digitala möten, antirasism - en uppföljning av 2022 års arbete och plan för fortsatt lärande och kompetensutveckling, genomgång av Susan Wheelans teori om effektiva team som verktyg för att stärka samarbete och kommunikation samt välmående och återhämtning.

Medarbetarundersökning

Den årliga medarbetarundersökningen visade även i år, starka resultat, där några framgångsfaktorer var upplevelsen av goda samarbeten mellan team och kontor, goda möjligheter till lärande och utveckling, arbetsglädje och god stämning på arbetsplatsen. Som en respons på tidigare års resultat där medarbetarnöjdhet kopplat till lön och ersättning varit relativt låg har vi under 2022 arbetat med en översyn av Afrikagruppernas lönemodell, villkor och lönenivåer. Översynen innebär en jämförelse med organisationer i vår sektor för att säkerställa att Afrikagrupperna som arbetsgivare erbjuder löner och villkor som är både attraktiva och rättvisa för befintliga och framtida medarbetare. Fortsatt arbete med översynen kommer ske i samverkan med personalen under våren 2023.

EKONOMI & RESULTAT

Verksamhetsintäkter 2022	Tkr
Medlemsavgifter	560
Gåvor	6 018
Radiohjälpen	2 900
Sida programstöd för utvecklingssamarbete	40 847
Sida programstöd för information och kommunikation	2 300
Övriga intäkter	22
Summa verksamhetsintäkter	**52 647**

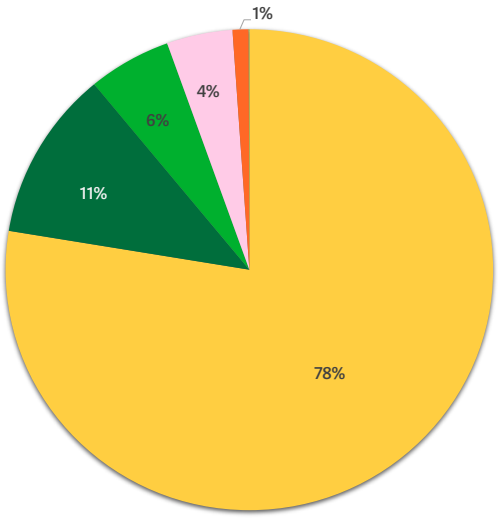

Intäkter och kostnader

Intäkterna för Sidas bidrag till utvecklingssamarbete minskade 2022 med 3 503 tkr. Förklaring till detta är dels effekter av pandemin och dels de olika besked kring anslaget från regeringen vid ett flertal tillfällen under året. Det sistnämnda ledde till att aktiviteter försenades. Hela anslaget användes därför inte under 2022 och 2 353 tkr fördes över till 2023. Dessutom användes under föregående år extra medel på 913 tkr som var överförda medel från tidigare år, vilket gör att föregående års använda medel var ovanligt högt.

De totala verksamhetsintäkterna för Afrikagrupperna uppgick år 2022 till 52 647 tkr och de samlade verksamhetskostnaderna till 52 664 tkr. Under 2022 gick 74% av kostnaderna för utvecklingssamarbetet till våra partnerorganisationer, vilket är 2% lägre jämfört med föregående år. Anledningen till det beror huvudsakligen beror på att en större andel betalningar från regionkontoret har gjorts till informella aktörer via externa service-bolag. För verksamheten i södra Afrika uppgick kostnaderna till totalt 41 830 tkr, varav Sida bidrog med 37 647 tkr. Verksamheten har under 2022 fortfarande påverkats av pandemieffekter även om utvecklingsinsatserna till största delen kunnat genomföras. Det är framför allt Afrikagruppernas egna projekt och aktiviteter som knyter an till partners arbete som till en större del inte har kunnat genomföras. Resor för personal mellan kontor och till partnerorganisationer påbörjades igen under året men var fortfarande i begränsad omfattning.

De totala intäkterna från allmänheten inklusive bidrag från organisationer uppgick till 9 478 357 kr vilka förutom insamling även innefattar medlemsintäkter och mindre försäljningsintäkter. Afrikagrupperna räknar gåvor och bidrag, exklusive statliga bidrag, som insamlingsintäkt. Afrikagrupperna har under 2022 erhållit något minskade insamlingsintäkter från allmänheten, vilket dock delvis har kunnat kompenseras med något högre intäkter från andra organisationer och stödgrupper. Afrikagrupperna har dessutom under år 2022 erhållit minskade insamlingsintäkter från Radiohjälpen, då medel beviljats för ett projekt jämfört med två föregående år, vilket medförde reducerade intäkter med ca 780 tkr.

Insamlingskostnaderna har under 2022 minskat något jämfört med budget, framför allt kostnaderna för givarvärvning. Detta har ej varit något medvetet beslut utan beror på att vissa aktiviteter ej hunnits med. I stället har kostnaderna för utveckling, det vill säga testning av nya insamlingsmetoder ökat något jämfört med budget. På totalnivå är kostnaderna ca 265 tkr högre än föregående år, men ligger ändå något lägre än budget för år 2022. Svensk Insamlingskontroll kontrollerar bland annat att insamlingskostnader, medlemskostnader och administration är på en rimlig nivå i förhållande till den totala årsintäkten. För Afrikagrupperna utgjorde dessa kostnader cirka 11% av den totala årsintäkten, vilket är en procent högre i jämförelse med föregående år.

Afrikagrupperna fick under sensommaren besked från Sida att bidraget för information och kommunikation behövde skäras ned med 32% på grund av ändrat regleringsbrev från regeringen för biståndsinsatser, med anledningen av kriget i Ukraina, vilket medförde minskade intäkter med 1 100 tkr. Totalt uppgick kostnaderna för informationsverksamhet i Sverige under året till 4 980 tkr, varav Sidas bidrag för information och kommunikation bidrog med 2 300 tkr efter ovan nämnda nedskärningar. Aktiviteter fick därmed helt ställas in eller finansieras av egna medel, vilket bidrog till att kostnaderna för egenfinansierad information blev betydligt högre än budgeterat.

Verksamheten för Afrikagrupperna 2022 visade ett nettoresultat på - 296 tkr jämfört med det positiva resultatet på 4 471 tkr för året innan. Det negativa resultatet har uppkommit genom flera orsaker, som ovan redan har nämnts, där de minskade intäkterna med 5 185 tkr är den största anledningen. De totala insamlingsintäkterna summerade till 920 tkr lägre än föregående år, där den största orsaken var minskade intäkter från Radiohjälpen.

Det minskade bidraget från Sida för information och kommunikation medförde minskade intäkter med 1 100 tkr. Dessa kraftiga nedskärningar fick i stället delvis finansieras med egna medel vilket belastade resultatet negativt. Bidraget för utvecklingssamarbetet kunde ej utnyttjas fullt ut utan har överförts till nästa år med 2 353 tkr.

Värt att kommentera avseende kostnaderna är att Afrikagrupperna för år 2022 återigen betalade full egeninsats på 10% med 4 183 tkr enligt avtalet med Sida, vilket under de senaste två åren varit reducerat eller helt borttaget på grund av särskilda pandemi-regler.

Placeringar samt information kring organisationens finansiella ställning

De finansiella instrument som Afrikagrupperna under året använt sig av för placeringar är aktiefonder, räntefonder samt fastränteplaceringar. Likviditet och placeringar sköts i egen regi med strävan efter långsiktighet.

Det har under 2022 varit oroligt på finansmarknaderna och Afrikagrupperna beslöt i maj att sälja av sitt innehav i räntefonder, vilket resulterade i en förlust på 293 tkr. Detta var en placering som rekommenderats av banken som en fond med låg risknivå, men som ej utvecklade sig väl och efter försäljningsdatumet i maj inte vid något tillfälle legat högre i kurs än vid försäljningstillfället. Denna information stödjer beslutet, att trots förlusten sälja innehavet och investera pengarna i annat, vilket huvudsakligen har varit fastränteplaceringar som återigen under 2022 börjat ge en god avkastning.

Afrikagruppernas har vid två tillfällen under året ökat upp sitt innehav i Humanfonden, med totalt 1 Mkr, samt placerat 750 tkr i Swedbanks fond "Access Edge Global". I slutet av året gjordes tre olika fastränteplaceringar med 5 Mkr vardera med olika löptider, 3, 6 och 12 månader, och räntesatser.

Trots all oro på finansmarknaderna har Afrikagrupperna i nuläget ej förlorat några större värden i sina placeringar. Afrikagrupperna ligger kvar med sin placering i "Swedbank Humanfond", som är en ideell fond där organisationen varje år tilldelas 2% utdelning från de sparare som har valt Afrikagrupperna för sitt välgörande ändamål, vilket nu senast i februari 2023 bidrog med hela 305 Tkr. Totalt har organisationen vid årets slut en investering på 5,1 Mkr i Humanfonden efter det att utdelningen återinvesterats i köp av fondandelar. Värdeminskningen i Humanfonden har under året bitvis varit stor, men har kompenserats av att Afrikagrupperna gjorde ytterligare inköp till lägre kurser under året.

Per den 28/2-2023 fanns ett totalt övervärde i fond-andelarna i Humanfonden och "Access Edge Global" med 3 134 tkr.

Det negativa resultatet på 296 tkr är resultatet av ett år med många utmaningar, men Afrikagrupperna har i nuläget en fortsatt god kapitalbas. Efter 2022 års underskott har Afrikagrupperna ett eget kapital på 24 334 tkr. Framtiden innehåller dock en hel del orosmoln med tanke på redan aviserade nedskärningar av anslag från Sida med 10% per år för resterande år enligt avtalet för utvecklingssamarbetet t.o.m. år 2026. Sidabidraget för informations- och kommunikationssamarbete för 2023 ska nedjusteras med 91% och åren därefter är högst osäkra.

Insamlingsintäkterna och antalet medlemmar visar också en nedåtgående trend, så det känns i nuläget tryggt att veta att vi har kunnat bygga upp en kapitalbas de senaste åren.

Fördelning av ekonomiskt stöd

Ekonomiskt stöd - länder 2022	Tkr
Moçambique	11 487
Sydafrika	8 436
Angola	7 557
Namibia	6 249
Regionalt	5 399
Sverige (inkl projekt)	4 980
Zimbabwe	2 701
Summa ekonomiskt stöd	**46 809**

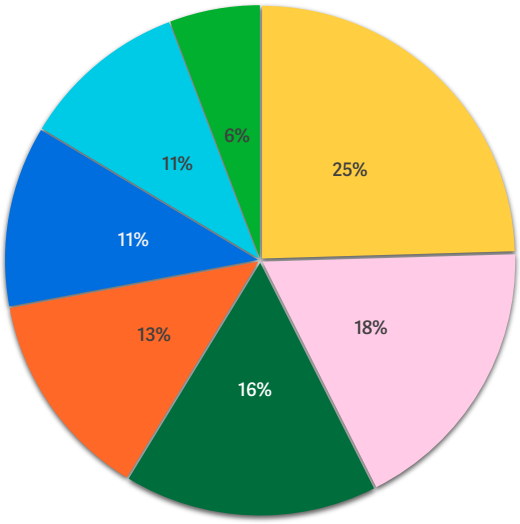

ORGANISATIONER SOM FICK STÖD 2022

Afrikagrupperna gav finansiellt och/eller organisationsutvecklande stöd till 25 organisationer, rörelser och nätverk 2022. Samtliga är verksamma inom någon eller flera av alla de frågor som Afrikagrupperna jobbar med. Verksamhet sker både lokalt, nationellt och regionalt beroende på organisation. Summan i SEK visar Afrikagruppernas finansiella stöd (avrundat till närmaste tusental) till organisationerna under 2022

Angola

ADRA, Acção para o Desenvolvimento Rural e Ambiente, 5 350 000 SEK
(Stöd till huvudkontoret i Luanda samt antennerna i Benguela och Malanje.) Stor nationell organisation som arbetar för en lokal hållbar demokratisk utveckling genom folklig organisering, mobilisering och kapacitetsuppbyggnad. ADRA har verksamhet inom samtliga av Afrikagruppernas tematiska områden.

Ondjango Feminista, 248 000 SEK
Ondjango Feminista är en autonom feministisk rörelse som fokuserar på aktivism och utbildning för flickor och kvinnor kring deras rättigheter med bas i social rättvisa, solidaritet och frihet.

Moçambique

Othoko, 900 000 SEK
Forum som består av tre föreningar, Yolaka, Hankoni och Othoko, för personer som lever med hiv i Cuamba i Niassa-provinsen. Forumet är knutet till hälsovårdens test- och ungdomskliniker samt lokalradion. Samarbetet ska förbättra det förebyggande arbetet med hiv och lindra konsekvenserna för dem som lever med sjukdomen.

AMODEFA, Associacao Mocambicana para o Desenvolvimento da Famillia, 3 256 000 SEK
Nationell organisation som främjar sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter för ungdomar, kvinnor och män, bland annat genom att driva ungdomsvänliga kliniker. AMODEFA är medlemmar i IPPF (International Planned Parenthood Federation). Ungefär 2 697 000 finansieras av medel från Radiohjälpen.

UNDE, Uniao para o Desenvolvimento Estudantil, 800 000 SEK
Den nationella unionen för studenters rättigheter som strävar efter en förbättrad arbetsmiljö i skolorna för både lärare och elever. De arbetar med information kring hiv och sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt aktivt mot sexuella trakasserier i skolan.

Justiça Ambiental, 1 200 000 SEK
Justiça Ambiental arbetar för att öka medvetenheten och med att leda kampanjer mot det ohållbara utnyttjandet av naturresurser i Moçambique. De tillhandahåller forskning och stöd till civilsamhället och syftar till att öka medvetenheten och solidariteten inom och med drabbade områden.

Livaningo, 500 000 SEK
Livaningo arbetar med ett hållbart nyttjade av miljön, naturresurser och samhällens sociala välfärd och rättvisa. I deras arbete ingår att bevaka de megaprojekt som drabbar väldigt stora delar av Moçambiques befolkning.

UNAC, Uniao Nacional de Camponeses, 1 800 000 SEK
Nationell bondeorganisation som bedriver informations- och påverkansarbete, utbildning och organisering av bondeföreningar och rådgivning inom agroforestry - skogsjordbruk. Afrikagruppernas stöd har gått till framförallt informations- och påverkansarbete kring mark- och frörättigheter för småskaliga bönder samt till rådgivning inom agroforestry.

Namibia

PV, Positive Vibes, 1 150 000 SEK
Fokuserar bland annat på hiv-förebyggande arbete i Namibia och kopplingen mellan jämställdhet, sexualitet och hiv. Positive Vibes arbetar också med HBTQI- frågor regionalt i södra Afrika.

LAC, Legal Assistance Centre, 2 100 000 SEK
Ger rådgivning, sprider information och påverkar kring mänskliga rättigheter, lagstiftning och hur lagarna efterlevs. Har verksamhet inom alla Afrikagruppernas tematiska områden.

LaRRI, Labour Resource & Research Institute, 900 000 SEK
Forsknings- och utbildningsinstitut med fokus på fattigdoms- och fördelningsfrågor samt en stark arbetarrörelse. Utbildar fackföreningar samt påverkar regeringen att arbeta mer med fattigdomsfrågor och levnadsvillkor.

WLC, Women's Leadership Centre, 479 000 SEK
Mobiliserar kvinnor och visar hur personliga berättelser gör skillnad. Främjar kvinnors rättigheter och skildrar personliga herstories. Publicerar, för dialog kring och synliggör kvinnors narrativ. Det ger motståndskraft, morgondagens ledare och självförtroende hos kvinnor i utsatta delar av landet.

Sydafrika

ILRIG, International Labour Research & Information Group, 955 000 SEK
Organisation med bas i Kapstaden arbetar med att stärka fackföreningar och sociala rörelser. ILRIG arbetar också med att utveckla kontakter mellan olika rörelser, nätverk och internationella organisationer.

groundWork, 1 500 000 SEK
Miljöorganisation med bas i Durbanområdet som verkar för klimaträttvisa och utveckling med solidaritet som grund. Organisationen arbetar för personer som påverkas av miljöförstöring samt stödjer människors och lokala föreningars kamp för sina rättigheter. groundWork arrangerar årligen en klimatskola.

SPP, Surplus Peoples Project, 1 400 000 SEK
Arbetar för rätten till land för småskaliga jordbrukare samt med odlingsmetoder som främjar en hållbar utveckling. SPP är främst verksamma i västra Kap-provinsen. SPP är medlemmar i den nationella rörelsen Food Sovereigny Campaign

CLP, Church Land Programme, 1 000 000 SEK
Bistår lokalsamhällesorganisationer och sociala rörelser i deras aktioner för ett mer rättvist samhälle. CLP är verksamma i området runt Durban.

ECARP, The East Cape Agricultural Research Project, 600 000 SEK
Aktiva i östra Kap-provinsen. Utbildar och organiserar lantarbetarkommittéer med huvudsakligt syfte att förbättra arbets- och levnadsvillkoren på landsbygden. Uppmuntrar farmarbetare att aktivt delta i utvecklingsprocesser.

Khanya College, 700 000 SEK
Bistår olika organisationer och rörelser med utbildningar och workshops, publikationer och forskning för att stärka dem i deras påverkansarbete. Har sin bas i Johannesburg. Arrangerar årligen "Jozi bookfair" och "Winter School" som samlar aktivister från alla områden i Sydafrika.

Care Workers Movement , 94 000 SEK
Afrikagrupperna har under många år gett stöd till den rörelse som organiserar hemsjukvårdare i Sydafrika, men också regionalt. 2021 skrev vi avtal direkt med rörelsen och formaliserade på så sätt detta partnerskap ytterligare.

Zimbabwe

ABDO, African Book Development Organisation, 1 000 000 SEK
Mobiliserar människor på landsbygden genom studiecirkelmetoden för att öka deras möjlighet att påverka samhället lokalt. De arbetar även aktivt med att stärka kvinnors roll genom bland annat Women's Action Centre. Stöder även bibliotek med bokleveranser.

GAPWUZ, General Agricultural and Plantation Workers Union of Zimbabwe, 1 001 000 SEK
Fackförening i Zimbabwe med fokus på arbetare inom den stora jordbruks-sektorn i landet. Genom att stärka och stödja lantarbetarna bidrar GAPWUZ till förbättrade arbets- och levnads-villkor för det som bor och arbetar på farmerna och förbättrar levnads- och arbetsvillkoren för dem.

REGIONALA ORGANISATIONER OCH RÖRELSER

WoMin, 800 000 SEK
Ett regionalt nätverk som arbetar för en hållbar användning och rättvis fördelning av Afrikas naturresurser med särskilt fokus på kvinnor. Samlar in dokumenterar vittnesmål genom metoden deltagande dokumentation.

JASS, Just Associates , 800 000 SEK
Globalt nätverk av aktivister och forskare i 27 länder som arbetar för att bygga en stark kvinnorörelse. Afrikagrupperna stödjer deras feministiska arbete och träning till kvinnliga aktivister i syftet att bygga en kvinnorörelse i södra Afrika, framförallt med fokus på Zimbabwe.

RWA, Rural Women's Assembly, (Regionalt nätverk), 953 000 SEK
Rural Women's Assembly ger stöd till kvinnors mobilisering inom jordbrukssek-torn och finns representerade i 11 länder i regionen södra Afrika.

LVC, La Via Campesina, 740 000 SEK
La Via Campesina Southern and Eastern Africa (LVC SEA) är ett nät-verk som för tillfället består av sju organisationer från åtta olika länder i södra och östra Afrika. Nätverket är del av den globala sammanslutningen av organisationer som vill förändra matsystemet i världen. SPP, UNAC och Rural Women's Assembly är inte med-lemmar, men är alla delaktiga i LVC:s arbete på olika sätt.

FLERÅRSÖVERSIKT I KORTHET

	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetsintäkter (tkr)	52 647	57 832	55 102	55 737	53 603
Sidabidrag (tkr)	43 147	47 392	45 872	45 109	43 912
Andel Sidabidrag (%)	82	82	83	81	82
Årets resultat (tkr)	-296	4 471	3 768	1 285	436
Eget kapital	24 334	23 183	18 712	14 944	13 657
Balansomslutning (tkr)	28 027	25 340	21 368	17 907	17 935
Andel eget kapital (%)	87	91	88	83	76
Insamlade medel under året	9 478	10 398	9 142	10 063	8 985
Använt insamlat (tkr)	9 538	9 511	7 500	9 475	8 531
Andel använt/insamlat (%)	100	91	82	94	95
Utsänd personal (medeltal heltidsanställda)	0	0	0	1	2
Personal i Sverige (medeltal heltidsanställda)	16	16	16	16	15

Förändring av eget kapital	**Gåvomedel för egeninsats**	**Personal-fond**	**Aktivitets-fond**	**Balanserat kapital**	**Totalt**
Ingående eget kapital	**6 883**	**603**	**175**	**15 523**	**23 183**
Ändamålsbestämt av givaren					
Ändamålsbestämt av styrelsen	0	1 448		115	1 563
Ändamålsbestämt av årsmötet		- 110	-5		- 115
Utnyttjande					
Årets resultat				-296	-296
Utgående eget kapital	**6 883**	**1 940**	**170**	**15 341**	**24 334**

Afrikagrupperna redovisar för år 2022 ett negativt resultat på 296 tkr, föregående år var resultatet positivt med 4 471 tkr. År 2022 var det första året efter särskilda pandemi-regler och verksamheten har fortfarande påverkats av allmän oro i världen. Det negativa resultatet har uppstått främst genom lägre insamlingsintäkter från Radiohjälpen jämfört med föregående år (- 780 tkr), samt nedskärningar i anslaget för information och kommunikation från Sida med 32% (- 1 100 tkr). Insamlingsnivån från allmänheten har minskat något under året men har delvis kompenserats med ökade gåvor från andra organisationer och stödgrupper. Samtidigt har insamlingskostnaderna ökat något under året, mest som ett resultat av normal verksamhet jämfört med året innan. Den största inverkan negativt på resultatet har regeringens ändring av biståndsbudgeten haft, p g a kriget i Ukraina, och Afrikagrupperna fick därmed väsentligt lägre anslag, drygt en miljon kronor, från Sida för information och kommunikation. Detta medförde att vi fick skära i kostnader och vissa planerade projekt fick finansieras med egna medel istället för av Sida. Trots årets negativa resultat bedöms organisationen fortfarande ha ett eget kapital (24 334 tkr) som tryggar organisationen på lång sikt. År 2022 var Afrikagruppernas första år i det nya 5-årsavtalet för 2022 - 2026 med Sida, för utvecklingssamarbetet och för informations- och kommunikationsarbetet. Nedskärningarna för information och kommunikation med 32% för år 2022 kommer dock att bli ännu mer kännbara för år 2023, då vi i skrivande stund redan fått veta att anslaget för 2023 kommer att skäras med 98% och att åren efter detta är mycket osäkra. För år 2023 kommer även anslaget för utvecklingsarbetet att skäras ned med 10,5% och resterande år för avtalet med 10% per år. Det har till följd att vi troligen ej kommer att kunna anordna lika mycket egna aktiviteter i relation till partners i regionen som tidigare planerats.

Förslag till resultatdisposition

Av de disponibla medlen som består av:	
Balanserat kapital i form av reservfond	15 637 504,71
och årets resultat	- 296 312,35
Totalt disponibelt	**15 341 192,36**

Föreslås att:	
Av personalfonden disponeras	16 000,00
Av Aktivitetsfonden disponeras	2 000,00
I ny räkning balanseras totalt	**15 359 192,36**

RESULTATRÄKNING

Resultaträkningar (belopp i tkr)

Funktionsindelade	**Not**	**2022**	**2021**
	1		
Verksamhetsintäkter			
Medlemsavgifter		560	587
Gåvor	2	6 019	6 132
Bidrag			
Bidrag från organisationer			
Radiohjälpen		2 900	3 678
Bidrag från staten			
Sida rambidrag		40 847	44 350
Sida bidrag för information och kommunikation		2 300	3 042
Övriga intäkter	5	22	42
Summa verksamhetsintäkter		**52 647**	**57 832**
Verksamhetskostnader	1,3, 4		
Försäljningskostnader			
Ändamålskostnader	1		
Utvecklingsinsatser		42 033	41 894
Information i Sverige		4 980	5 826
Summa ändamålskostnader		**47 012**	**47 720**
Insamlingskostnader	1	2 083	1 818
Administrationskostnader	1	3 569	3 824
Summa verksamhetskostnader		**5 652**	**5 642**
Verksamhetsresultat		**-17**	**4 471**
Resultat från finansiella investeringar		-293	0
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		15	0
Årets resultat		**-296**	**4 471**

BALANSRÄKNING

Balansräkningar (belopp i tkr)	Not	2022-12-31	2021-12-31
	1		
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	6	181	223
Finansiella anläggningstillgångar			
Insats, SHEF	7	4	3
Summa anläggningstillgångar		**184**	**226**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Övriga fordringar		5	11
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8	295	277
Summa kortfristiga fordringar		**300**	**288**
Kortfristiga placeringar			
Värdepapper	9	5 884	8 833
Fasträntekonton	9	15 000	0
Summa kortfristiga placeringar		**20 884**	**8 833**
Kassa och bank		6 659	15 993
Summa omsättningstillgångar		**27 843**	**25 114**
Summa tillgångar		**28 027**	**25 340**
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel			
Gåvomedel för egeninsats	10	6 883	6 883
Personalfond		1 940	603
Aktivitetsfond		170	175
Summa ändamålsbestämda medel		**8 993**	**7 660**
Balanserat kapital			
Reservfond		15 638	11 051
Årets resultat		-296	4 471
Summa balanserat kapital		**15 341**	**15 523**
Summa eget kapital		**24 334**	**23 183**
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		316	655
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag, Sida		2 353	0
Övriga kortfristiga skulder		149	154
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	11	875	1 348
Summa kortfristiga skulder		**3 693**	**2 157**
Summa eget kapital och skulder		**28 027**	**25 340**
Ställda säkerheter och eventualförpliktelser	12	**0**	**0**

NOTER

Not 1: Redovisnings- och värderingsprinciper
Afrikagruppernas redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3) och Giva Sveriges styrande riktlinjer för årsredovisning. Redovisningsprinciperna är oförändrade mot föregående år.

Resultaträkningen

Verksamhetsintäkter
Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som Afrikagrupperna erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas.

Samtliga inbetalade medel, oavsett om det är gåvor, medlemsavgifter eller bidrag, redovisas, utöver vad som anges nedan, som intäkter i resultaträkningen och utbetalningar för ändamål redovisas som kostnad till följd av att Afrikagruppernas ändamål och verksamhet består i att tillsammans med partner utföra samarbetsinsatser i södra Afrika och informationsverksamhet i Sverige. För detta erhålls dessa medel från Sida, allmänhet, medlemmar etc. Afrikagrupperna anser att detta ger en rättvisande bild av dess verksamhet.
Nedan beskrivs, för respektive intäktspost, när intäktsredovisning sker.

Medlemsavgifter
Medlemsavgifter redovisas som intäkter på året när medlemsavgiften inbetalats. Avgiftsår sammanfaller med kalenderår. För nytt medlemskap som påbörjats och inbetalats under perioden oktober till december blir nästkommande kalenderår avgiftsfritt.

Gåvor och bidrag
Gåvor redovisas enligt kontantprincipen, dvs de redovisas i sin helhet när de erhållits på ett sakrättsligt bindande sätt. Eventuella medel, där givare föreskrivit ett särskilt ändamål snävare än Afrikagruppernas stadgeenliga ändamål, redovisas som intäkt. I den mån de ej utnyttjats under samma räkenskapsår, avsätts de genom årsmötesbeslut till ändamålsbestämda medel inom eget kapital. Erhållna medel där villkor om återbetalning finns redovisas som bidrag. Ej utnyttjade medel redovisas som skuld.

Bidrag från staten
Afrikagrupperna är en s.k."strategisk partnerorganisation" till Sida och har ett löpande ramavtal med Sida. Nuvarande avtal avser perioden 2022 - 2026 för utvecklingsinsatser samt information och kommunikation i Sverige. Villkorade bidrag från statliga myndigheter redovisas som skuld till dess att de utnyttjas för med myndigheten avtalat ändamål. Intäkt avseende bidrag från staten redovisas i samband med att de utnyttjas genom att Afrikagrupperna utbetalar medel till partnerorganisation, alternativt när avtalsenlig utgift vartill bidragen beviljats inträffar. Samtidigt redovisas motsvarande belopp som kostnad. Från Sida erhållet administrationsbidrag intäktsredovisas när det erhålls.

Övriga intäkter
Försäljning av kalendrar m.m. har 2015 och tidigare redovisats som intäkt i samband med leverans och fakturering. Fr o m 2016 inkluderas kalenderförsäljningen under rubrik "Gåvor", då Afrikagrupperna betraktar detta som en insamlingsintäkt då varans värde är ringa. Detsamma gäller för framställningskostnad av kalendern, som fr o m 2016 ingår i "Insamlingskostnader", och tidigare år under "Försäljningskostnader". Under rubrik "Övriga intäkter" redovisas numera endast vissa administrativa intäkter i samband med fakturering och eventuella intäkter som ej är normala i verksamheten.

Verksamhetskostnader
Verksamhetskostnader delas in i följande funktioner; ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader.

Ändamålskostnader
Ändamålskostnader består dels av utvecklingsinsatser i södra Afrika och dels av information i Sverige. En stor del av utvecklingsinsatserna består av bidrag till partner som arbetar inom våra områden som stämmer överens med våra program och stadgar. Vilka partner och områden som vi stödjer framgår mer detaljerat i förvaltningsberättelsen. I ändamålskostnader ingår också kostnader inom organisationen och andel av gemensamma kostnader som hör till ändamålet.

Insamlingskostnader
I insamlingskostnader ingår direkta kostnader för personal, kampanjer, utskick, marknadsföring med mera. Kostnaderna avser aktiviteter och marknadsföring såväl mot privata som institutionella givare.
Viss andel av kostnader för brev till allmänheten har enligt branschpraxis från och med 2015 tagits som ändamålskostnad under raden information i Sverige. Från och med 2019 ingår ej samkostnader i insamlingskostnader.

Administrativa kostnader
Administrativa kostnader är kostnader som ej kan hänföras till varken ändamål eller insamling.
Exempel på kostnader är kostnader för styrelsemöten och årsmöten, men också allmän revision och personal- och organisationsutveckling samt personal som ej direkt arbetar med insamling eller ändamål.

Periodiseringsprinciper kostnader
Utöver vad som anges ovan avseende utbetalningar till partnerorganisationer redovisas kostnader enligt god redovisningssed på bokföringsmässiga grunder varvid reservering sker avseende uppkomna kostnader oavsett om faktura erhållits vid årsredovisningens framläggande.

Personalkostnader och övriga kostnader
Personalkostnader inklusive övriga kostnader redovisas i resultaträkningen fördelat på respektive funktion med nedlagd arbetstid som fördelningsnyckel.

Balansräkningen
Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges.

Gränsdragning mellan anläggningstillgångar och omsättningstillgångar
Tillgångar som Afrikagrupperna syftar till att behålla varaktigt redovisas som anläggningstillgång i balansräkningen, övriga som omsättningstillgång.

Gränsdragning mellan långfristiga och kortfristiga skulder
Skulder som förfaller till betalning senare än ett år från balansdagen redovisas som långfristiga skulder, övriga som kortfristiga skulder.

Avskrivningsprinciper och värderingsprinciper materiella och immateriella anläggningstillgångar
Materiella och immateriella anläggningstillgångar avskrivs linjärt över beräknad nyttjandeperiod till hela anskaffningsvärdet.

Avskrivningstider:
Inventarier i Sverige och regionen: 5 år
Datautrustning i Sverige och regionen: 3 år
Bilar i regionen: 4 år
Övriga inventarier i övriga länder kostnadsförs vid anskaffning.
Om anläggningstillgång ej används, eller annorledes bedöms vara utan värde, utrangeras den varvid återstående redovisat värde nedskrivs.

Värderingsprinciper av övriga balansposter
Aktiefonder värderas till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärde enligt portföljmetoden.
Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar redovisas till det lägsta av anskaffningsvärde eller det värde varmed de beräknas inflyta.
Kortfristiga placeringar redovisas till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärde enligt portföljmetoden. Räntebärande placeringars anskaffningsvärde tillförs löpande intjänad ränta under innehavstiden.

Redovisning av tillgångar och skulder i utländsk valuta
Tillgångar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs.

Uppskattningar och bedömningar
Afrikagrupperna gör uppskattningar och bedömningar av vissa aktuella och framtida händelser. En del av dessa påverkar eller kommer att påverka redovisningen, men kommer per definition aldrig eller sällan motsvara det exakta resultatet. Afrikagrupperna använder sig av en beräknad schablon som delvis innehåller gemensamma allmänna kostnader, vilka belastar respektive kostnadsbärare baserad på uppskattad tidsåtgång av personal. Afrikagrupperna utvecklar kontinuerligt de interna kontrollsystemen och är ständigt uppmärksam på tecken på oegentligheter. I de sällsynta fall där behov uppstår för eventuella återbetalningar till givare genom korruptionsfall eller dylikt görs detta först efter grundlig utvärdering och med ett belopp som med större sannolikhet går att uppskatta.

Not 2: Gåvor

Gåvor som redovisats i resultaträkningen	2022	2021
Insamlade medel		
Allmänheten	5 323	5 559
Företag	301	252
Andra organisationer och föreningar	345	242
Stiftelser och fonder	50	80
Summa	**6 019**	**6 132**

Not 3: Personal, löner andra ersättningar och sociala kostnader

	Kvinnor		**Män**		**Totalt**	
Medelantalet anställda i Sverige	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**
	16	12	1	4	17	16
Medelantalet anställda i södra Afrika						
Moçambique	1	1	0	0	1	1
Sydafrika	5	5	1	1	6	6
Zimbabwe	1	1	0	0	1	1
Totalt i södra Afrika	**7**	**7**	**1**	**1**	**8**	**8**

I våra samarbetsläder Angola och Namibia har vi ingen anställd personal. Från och med år 2022 avrundas medelantalet anställda till heltal, där jämförelsetalet för föregående år har behandlats på samma sätt.

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader 2022

	Löner		**Sociala kostnader**		**(Varav pensionskostnader)**		**Totalt**	
Löner och sociala kostnader	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**
Anställda i Sverige	6 858	7 017	2 772	2 674	-432	-422	9 630	9 691
Lokalanställda i Afrika	3 629	3 251	220	190	-220	-190	3 849	3 441
Styrelse och generalsekreterare	824	795	336	328	-77	-78	1 160	1 122
Totalt	**11 311**	**11 063**	**3 328**	**3 192**	**-729**	**-690**	**14 639**	**14 254**

	Antal styrelse		Antal ledn.grupp	
	2022	**2021**	**2022**	**2021**
Representation styrelse och ledningsgrupp				
Styrelsen består av åtta ordinarie och tre suppleanter				
Kvinnor	8	8	6	5
Män	3	5	0	1
Totalt	**11**	**13**	**6**	**6**

Not 4 Leasing

Afrikagrupperna hyr kontorslokal i Stockholm och i Johannesburg i Sydafrika. Inget av avtalen har för Afrikagrupperna förpliktelse eller bindningstid över ett år. Inga övriga leasingavtal.

Under 2022 har 810 tkr kostnadsförts som leasingavgifter.

Framtida avtalade leasingavgifter förfaller enligt följande:

	2022	**2021**
Inom 1 år	427	428
1-5 år	0	0
Senare än 5 år	0	0
Summa	**427**	**428**

Not 5: Övriga intäkter	**2022**	**2021**
Sjuklöneersättning 22tkr, särskilda pandemi-regler i början av året	**22**	**42**

Not 6: Inventarier (tkr)	**2022-12-31**	**2021-12-31**
Ingående anskaffningsvärde	1 314	1 103
Inköp	90	211
Försäljningar/utrangeringar	-196	0
Utgående anskaffningsvärde	**1 208**	**1 314**
Ingående ack. avskrivningar	-1 091	-929
Avskrivningar	-147	-163
Försäljning/utrangering	211	0
Utgående ack. avskrivningar	**-1 027**	**-1 091**
Restvärde	**181**	**223**

Not 7: Långfristiga fordringar	**2022-12-31**	**2021-12-31**
Ingående anskaffningsvärde	3	3
Tillkommande fordringar	1	0
Amorteringar, avgående fordringar	0	0
Utgående anskaffningsvärde	***4***	***3***
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0	0
Årets nedskrivning	0	0
Återföringar av nedskrivningar	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	**0**	**0**
Utgående redovisat värde	**4**	**3**

Not 8: Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (tkr)

	2022-12-31	**2021-12-31**
Upplupna räntor o intäkter	14	0
Förutbetald kostnad dataservice	96	62
Förutbetalda licensavgifter	152	139
Förutbetalda försäkringar	33	31
Hyror	0	0
Övriga förutbetalda kostnader	0	46
Utgående balans	**295**	**277**

Not 9: Kortfristiga placeringar

Aktiefonder (tkr)	**2022-12-31**	**2021-12-31**
Anskaffningskostnader		
Swedbank Banco Humanfonden - ingående anskaffningsvärde	3 833	3 621
Swedbank Banco Humanfonden - årets inköp	1 301	212
Swedbank Acess Edge Global A - årets inköp	750	0
Summa aktiefonder	**5 884**	**3 833**
Räntefonder (tkr)		
Anskaffningsvärden		
Nordea Stratega Ränta	0	5 000
Årets försäljning	5 000	0
Summa räntefonder	**0**	**5 000**

Hela innehavet i Nordea Stratega räntefond såldes per 2/5 med en förlust på 293 tkr.

Utgående redovisat värde			**0**	**0**
Fastränteplaceringar				
Anskaffningsvärden	*Antal dagar*	*Räntesats%*		
Swedbank - förfaller 2023-03-16	90	2,03	5 000	0
Swedbank - förfaller 2023-06-16	182	2,27	5 000	0
Swedbank - förfaller 2023-12-18	367	2,54	5 000	0
Summa fastränteplaceringar			15 000	0
Utgående balans kortfristiga placeringar			**20 884**	**8 833**
Marknadsvärde per 2022-12-31			*23 662*	*12 610*

Not 10: Gåvomedel för egeninsats (tkr)	**2022-12-31**	**2021-12-31**
Ingående balans	6 883	6 883
Avsatt/disponerat under året	0	0
Utgående balans	**6 883**	**6 883**
Insamlat under året		
Insamling Sverige (Inklusive medlemsavgifter)	9 478	10 398
Insamling länderna	0	0
Totalt insamlat	**9 478**	**10 398**

Årets resultat av insamlingen
Sedan 2015 har medlemsavgiifter räknats in i insamlingsintäkter och använda medel. Månadsgivare via autogiro betraktas från 2015 även som medlemmar.

Not 11: Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (tkr)

	2022-12-31	**2021-12-31**
Upplupna arbetsgivaravgifter	193	201
Upplupen semesterlöneskuld	427	599
Upplupna revisionskostnader	186	238
Upplupna projektkostnader Syd	23	171
Upplupna kostnader informationskampanj	18	90
Övriga upplupna kostnader	29	49
Utgående balans	**875**	**1 348**

Not 12: Ställda säkerheter och eventualförpliktelser
Det fanns för 2022 respektive 2021 års räkenskapsår inga ställda säkerheter eller eventualförpliktelser.

Not 13: Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut
Sida har på grund av minskat anslag från regeringen aviserat nedskärningar som kräver budgetrevideringar för perioden 2023 - 2026 och därmed även avtalsrevideringar. Anslaget för information och kommunikation beviljas för 2023 endast med 9% av ursprungligt avtal och resterande år av avtalet ser mycket osäkra ut. Anslaget för utvecklingssamarbetet är för år 2023 nedskuret med 10,5% och för resterande år blir det nedskärningar med 10% per år, enligt nuvarande anvisningar.

Marknadsvärdet på organisationens placeringar har efter bokslutsdagen ej sjunkit i värde. Per sista februari är totala marknadsvärdet 24 018 tkr. Det finns därmed ett övervärde på 3 134 tkr per 2023-02-28.

STYRELSENS UNDERSKRIFTER

Afrikagrupperna
(organisationsnummer 802007-2446)

Stockholm 2023, den dag som framgår av våra elektroniska signaturer

Jenny Mark Ketter
Ordförande

Deniz Kellecioglu

Dalinne Bojang

Karin Björnberg

Ulrika Ferrinho Ribohn

Kimanzu Ngolia

Lena Martens Kalmelid

Sandrine Ndayambaje

Stockholm, den dag som framgår av vår elektroniska underskrift
KPMG AB

_____
Tomas Mathiesen
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till årsmötet i Afrikagrupperna, org.nr 802007-2446

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Afrikagrupperna för år 2022. Föreningens årsredovisning ingår på sidorna 44-64 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar. Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1-43. Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.
I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och generalsekreterarens ansvar

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och generalsekreteraren ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och generalsek-reteraren för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan på-verka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och generalsekreteraren avser att upplösa föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar
Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

• identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

• utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

• skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

•utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och generalsekreterarens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

• drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och generalsekreteraren använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och generalsekreterarens förvaltning för Afrikagrupperna för år 2022 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt det presenterade förslaget och beviljar styrelsens ledamöter och generalsekreteraren ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.
Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och generalsekreterarens ansvar

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust samt förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller generalsekreteraren i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen. Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med stadgarna.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med stadgarna.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med stadgarna.

Stockholm, den dag som framgår av vår elektroniska underskrift
KPMG AB

_____

Tomas Mathiesen
Auktoriserad revisor

Afrikagrupperna

Tegelviksgatan 40
116 41 Stockholm
www.afrikagrupperna.se

Plusgiro: 90 03 37-7
Bankgiro: 900 33 77
Swish: 900 33 77

Frågor om insamling:
insamling@afrikagrupperna.se
08-442 70 60

Afrika GRUPPERNA